

Az új magyar történeti szintézis előmunkálataiból

STEFAN KAZIMIR

Adalék a XVI. és XVII. századbeli árak és bérek fejlődéséhez*

Cikkünk a XVI. és XVII. századbeli ár- és bértörténet feltáráshoz kíván anyagszolgáltatással hozzájárulni, ezért a meglévő irodalommal kapcsolatosan nem fejt ki véleményt.¹

Úgy véjük, hogy a néhány szlovák helység levéltárának az árak és bérek fejlődését mutató, nemzetközi viszonylatban alkalmazott kritériumok² szerint feldolgozott adatai a magyar kollégáknak hasznos segítséget nyújtanak, mivel Magyarország mai területén — Sopron kivételével — a XVI. és XVII. századbeli ár- és bértörténet feldolgozásához megfelelő adatok csak nagyon szerény mennyiségben maradtak fenn. Amint a továbbiak során kitűnik, az ár- és bérfejlődés tendenciája 3 földrajzi szempontból egymáshoz közel nem fekvő helységben — amelynek adatait kutattuk — azonos, s lényegében megegyezik a más országokban megállapított tendenciával. Reális tehát az a feltevésünk, hogy ez a tendencia az egész volt Magyarország területére nézve érvényes.

Munkánk meghatározott terjedelme csupán néhány árufajta árának és néhány fajta bérnek a fejlődéséről nyújthat statisztikai áttekintést. A kiválasztás során, reméljük, sikerült olyan árukat és béreket figyelembe venni, amelyek tipikusan reprezentálják az áru-, ill. bércsoportokat. Emellett több áru- és bérfajta esetében a fejlődést két helységben kísérjük figyelemmel, a búza esetében mindhárom helységben, hogy így módon rámutassunk arra, mennyire befolyásolták a fejlődést a helyi gazdasági, szociális és adminisztratív tényezők.

A XVI. és XVII. században világviszonylatban az egyes áruk értékviszonyai mindenütt megközelítően hasonló arányban, határozott emelkedési irányzatot mutatva fejlődtek némely időszakokban. Ebből következik, hogy létezik bizonyos olyan tényező, esetleg tényezők, amelyek közös faktorként minden országban meghatározták a fejlődést. Az ún. kvantitatív teória, amely szerint az árak emelkedésének oka a nagy mennyiségű nemesfém behozatala Amerikából, — véleményem szerint — mindmáig időszerű,³ noha rengeteg kritika érte, többek között Hamiltonnak, a mennyiségi pénzelmélet klasszikusának a stockholmi összefoglalóját is. Az értékelmélet az áruk árszintváltozásait a nemesfémek kiter-

* Folyóiratunk örömmel adott helyet e rovatában a szlovák kollega értékes adatfeltárá-
sának, mivel azt a Magyarország története III. kötetének munkatársai eredményesen haszno-
síthatják.

¹ Az ár- és bértörténet irodalmából lásd: *Zimányi Vera*: Bibliográfiai áttekintés a külföldi
ár- és bértörténeti kutatásokról, *Világtörténet* 4., 1964, 54—67.

² *A. F. Pribram*: *Materialien zur Geschichte der Preise und Löhne in Österreich*, Bd.
I, Wien 1938.

³ E. J. Hamilton beszámolója a történettudományok XI. kongresszusán Stockholmban
1960-ban.

melési költségeinek a váltoásaival magyarázza.⁴ Az ár bizonyos mennyiségű pénzegység kifejezője, tehát az ár fogalmán az adott áru pénzhez való viszonya értendő.⁵ Épp a XVI. század folyamán került sor a nemesfémek mint általános értékekiválensék értékének nagyfokú csökkenésére a termelési költségek csökkenése folytán, és ezért az áruk nemesfém súlyában kifejezett ára átlag általánosan emelkedett. A XVI. és XVII. században ez az árfejlődés tehát mint a gazdasági-szociális fejlődést forradalmi módon befolyásoló tényező a volt magyar királyság területén új politikai-hatalmi konstelláció idején megy végbe, s éppen ezért az ár- és bérfejlődés kutatása ezen a területen valószínűleg indokoltabb, mint bármelyik más országban.

Szlovákiában az ár- és bértörténet kutatói aránylag sok forrásanyagot találhatnak, s ezért meg kellett választanunk a kutatandó helységeket és intézményeket, mégpedig gazdasági jelentőségük, tipikus voltuk, és földrajzi fekvésük szempontjából. Az ár- és bértörténet nemzetközi bizottságának módszertani követelményeiből indultunk ki, mely szerint a piaci árak és bérek fejlődését kell nyilvánartani, tehát olyan árak és bérek fejlődését, amelyek képzése során kizártnak tarthatjuk a nem gazdasági tényezők befolyását, ezek ugyanis legfeljebb csak gyengült formában hathatnak.

Arra a kérdésre, hogy léteznek-e a XVI. és XVII. században a liberális gazdaságelmélet értelmében vett piaci árak, nemmel válaszolhatunk. A feudális gazdaság szervezete, valamint a társadalom erkölcsi felfogása megkövetelte az árak folytonos közvetett vagy közvetlen irányítását. Ez a valóság, s ezt tudomásul kell vennünk. Ez azonban nem ok arra, hogy az árak és bérek történetét ne kutassuk. A kutatási lehetőségek közül — ami a témával kapcsolatos levéltári forrásanyag fennmaradását, valamint a piacok, árak és bérek irányítását illeti — nyilvánvaló, hogy a kutatás céljára azokat az intézményeket és helységeket kell kiválasztani, amelyek forrásanyaga a valóságos helyzetet a piaci árakkal kapcsolatosan leginkább tükrözik. Ügyelni kell továbbá arra, hogy a kutatandó időszak lehetőleg minél hosszabb és megszakítatlan legyen, és a kutatás a lehető legtöbb ár- és bér-fajtaára kiterjedjen.

A XVI. és XVII. századbeli ártörténet kutatásához a legmegfelelőbb forrásanyagot nálunk a szabad királyi városok számadáskönyvei nyújtják. Igaz, hogy ezeknek a városoknak a piacain teljesen szabad ár- és bérképzés nem létezett. A magisztrátus a céhekkal, majd a XVI. század elejétől a megyével együtt szabályozza az árakat és a béreket. Az uradalmak számadásanyaga, ami mennyiségét és megőrzöttségét illeti, szintén figyelemre méltó, csak hogy a városi piacokon — az uradalmakkal szemben — bizonyos konkurrencia is létezett. Néhány terméktől eltekintve az adás-vétel során nem alakult ki monopólium. A magisztrátus, valamint a hivatalok az árak emelkedése idején főleg arra ügyeltek, hogy a piacon a termelő közvetlen kapcsolatba kerüljön a vevővel, ezzel az elővételt igyekeztek megakadályozni, persze ez nem mindig járt teljes sikerrel. Ezt a tényt mindenestre pozitívként kell kiemelnünk, mert ily módon nagyjából kiküszöbölődnek az árfejlődés és a termelési alap fejlődése közti eltérések. Igaz, hogy az árszabá-

⁴ A pénz értékének a viszonya az áruk értékéhez nem egyéb, mint az előállításukhoz társadalmilag szükséges idő viszonya, s ezáltal az érme ára és az áruk ára közti viszony a termelés költségeitől függ. (*K. Marx: Tőke*, I. k. III. fej.)

⁵ Mivel az áruk ára a csereértéket arányban fejezi ki, mégpedig abban az arányban, amelyben bizonyos mennyiségű arany és bizonyos mennyiségű áru azonos munkaidőt tartalmaz, az arany és értékek mértékévé válik, és eleinte csak értékmérő szerepének köszönhető, hogy saját értékét az áruekvivalensék egész csoportjában mérik, majd az arany válik általános ekvivalenssé, azaz pénzzé (*K. Marx: Kü kritike politickej ekonomie*, Bratislava, 1952. 50).

lyozás a városokban a városi lakosság érdekében történt, elsősorban a tehetősebb rétegek érdekében. A városnak a faluval szemben kétségtelenül volt bizonyos monopolhelyzete, csakhogy az árusítók egymás közti, valamint a vevők egymás közti konkurenciája ezt a helyzetet nagymértékben mérsékelte.

Nyugat-Szlovákiában az ár- és bérfejlődés kutatását Trnaván (Nagyszombat) végeztük.⁶ Ez a város sokágazatú iparostermelés központja, egy bizonyos szakma szűk specializálása itt nem létezik; ugyanez mondható a nagyobb és kisebb városokkal kapcsolatban is. Trnava volt annak idején Szlovákia legfontosabb gabonapiaca. Piacának árszintje — s itt Bél Mátyásra utalunk⁷ — határozta meg a gabona árszintjét másutt is. Ugyanakkor Trnava a távolsági kereskedők központi piaca is volt, ezért az árváltozás ebben a városban érzékenyen reagált a külföldi kezdeményezésekre, s befolyásolta számos áru árának a fejlődését a szélesebb környéken is.

Közép-Szlovákiában az ár- és bérfejlődés kutatását Banská Bystricán (Besztercebánya) végeztük,⁸ amely a közép-szlovákiai bányavidék kereskedelmi és iparitermelési központja volt. Az itteni városi polgárok, valamint maga a város ebben az időben jelentéktelen mértékben kapcsolódik bele a bányák termelésébe.

Kelet-Szlovákiában a Szepességet, mégpedig mindenekelőtt központját, Levočát (Lőcse) kísérjük figyelemmel. Mivel az ottani levéltár adatai az 1580 előtti időszakból elégtelen mennyiségben maradtak fenn, az említett évig a legtöbb árufajta árfejlődésére és a bérfejlődésre vonatkozóan a kežmaroki (Késmárk) és Spišská Nová Ves-i (Igló) adatokat vesszük tekintetbe.⁹ Az áruk árfejlődése ezeken a piacokon, amelyek a nemzetközi kereskedelem fontos központjai voltak, a szélesebb körű befolyásokat tükrözi.

Munkánkat három fejezetre osztjuk. Az elsőben röviden a folyópénz reális értékének a fejlődését tárgyaljuk, tekintettel arra, hogy az árakat nemesfém súlyában is ki kell fejeznünk. A második rész egyes árufajták ára és néhány fajta bér fejlődésének statisztikai áttekintését nyújtja. A harmadik fejezet a statisztikai rész kommentárja, melyben egyúttal megpróbáljuk magyarázni az árak és bérek szintváltozásának az okait.

I. A folyópénz reális értékének a fejlődése

A pénzegység a nemesfém bizonyos mennyiségű súlyát reprezentálja. Mindenekelőtt a külföldi helyzettel való egybevetés lehetőségéért szükséges megállapítani, milyen súlyú aranyat vagy ezüstöt képvisel az a nominális érték, amelyet az ár vagy a bér kifejez.

A középkorból jól ismert gyakorlat, mely szerint az érméket leértékelték, vagyis nominális értékükben a nemesfém súlyát csökkentették, folytatódik a XVI. és a XVII. században is. A folyópénz reális értéke és az árszint a kutatott időszakban többnyire ellentétes arányban változnak, az árak emelkedésével a nominális értékben csökken a nemesfém súlya. Ez más országokban is általános jelenség.¹⁰

⁶ Trnava város levéltára — Rationes camerae 1532—1710.

⁷ *M. Běl*: Notitia Hungariae novae historico-geographica, Pars II, Viennae 1736, 59.

⁸ Banská Bystrica város levéltára 915/26, 371/1, 369/2, 370, 374/3, 369/3, 374/6b, 374/4, 374/6a, 374/7, 374/8 — Számadáskönyvek no 1 — no 330.

⁹ Kežmarok város levéltára I—B—9 — I—B—31. Spišská Nová Ves város levéltára 28—K/1 — 31—K/I. Levoča város levéltára XXIIa 1 — XXIIa 92.

¹⁰ *G. Parenti*: Prezzi e salari a Firenze dal 1520 al 1620, In: Prezzi in Europa dal XIII secolo a oggi, Torino 1967, 251.

A pénzre felhasznált fémek, az arany, az ezüst, a réz abszolút vagy relatív árszintje a kitermelési költség és a fennhatóság szabályozásai következtében változik. A nemesfém árának, valamint azon apró érmék reális értékének változásai, melyeket a számadási anyagban számítási egységként a dénár és ennek százszorozosa, a forint képvisel, tartós jelenség. Ezért a nagy érmék (aranyforint és tallér) ára dénárban kifejezve fokozatosan emelkedik, és így az effajta érmék árfejlődése lehetővé teszi a folyópénz reális értéke fejlődésének a figyelemmel követését.

Igaz, hogy a folyópénz reális értéke kiszámításának módszere a nagy érmék ára vagy árfolyama alapján nem mentes a fogyatékoságoktól, csakhogy véleményünk szerint ennél jobb módszer mindmáig nem létezik. A nagy érmék dénárban való kifejezése, ahogy azt az általunk tanulmányozott számadásokban találjuk, megfelel a valóságnak. Bizonytalanság a pénzváltások idején mutatkozik, amikor is mindig fennáll a folyópénz több csoportja létezésének a lehetősége. A nagyobb reális értékű apró érméket — ezek többnyire régebbi érmék —, más fajta apró érmék formájában magasabbra értékelik, mint az nominális értéküknek megfelelne. Vétel, esetleg eladás megvalósulhat más fajta folyópénzzel is, amelyekben a nagy érméknek a számadásokba bevezetett ára nincs kifejezve. Itt tulajdonképpen két viszonylag rövid inflációs időszakról van szó, mégpedig az 1521—1525 és az 1619—1625 közti időszakokról, ez utóbbit „Kipper- und Wipper”-időszaknak nevezi a szakirodalom. Lezajlása után a limitációk (1627-ben) ismét jó pénzben kifejezett alacsonyabb árakat rögzítenek. A többi években csak kisebb kilengések fordulnak elő. A nagy érméknek Trnavában (Nagyszombatban), Banská Bystricán (Besztercebányán), Levočán (Lőcsén) és Bardejovban (Bártfán) végbe ment árszintfejlődéséről „Az apró ezüstérmék reális értékének fejlődése Szlovákiában az 1526—1711 közti években” című tanulmányunk ad felvilágosítást.¹¹

Az áruk árát, illetőleg a bérek nagyságát a nemesfém súlyának értékében a jelen tanulmányunkban megjelölt értékek alapján számítottuk ki.

II. Néhány árufajta árának és néhány bérfajtának a fejlődése — statisztikai táblázat

Trnava (Nagyszombat)

Búza — 1 nagyszombati mérő

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1532	2	9,31	2,879	0,242	74,4
1540	9	22,33	6,475	0,561	172,6
1541	2	8,51	2,467	0,214	55,8
1543	1	8,00	2,212	0,201	61,8
1551	1	22,00	6,078	0,516	158,7
1552	2	8,33	2,301	0,195	60,0
1555	10	9,24	2,533	0,216	66,4
1556	1	9,00	2,433	0,211	64,9
1557	5	19,88	5,275	0,466	137,2
1558	1	17,77	4,805	0,417	128,3
1559	3	25,73	6,633	0,604	185,8

¹¹ Š. Kazimír: Vývoj reálnej hodnoty drobných strieborných mincí na Slovensku v rokoch 1526—1711, Numizmatický sborník ČSAV, 8, 1963—64, Praha 1964, 171—216.

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1561	3	19,30	4,975	0,453	139,3
1562	5	18,71	4,823	0,439	135,0
1563	2	11,90	3,067	0,279	85,8
1564	2	10,00	2,578	0,234	72,0
1565	3	14,24	3,671	0,334	102,7
1566	9	14,72	3,794	0,345	106,1
1567	4	12,33	3,178	0,289	88,9
1568	11	15,96	4,114	0,374	115,0
1569	5	38,32	9,878	0,899	276,6
1570	2	49,83	12,846	1,170	360,0
1571	8	54,63	14,083	1,282	394,4
1572	3	23,28	6,001	0,546	168,0
1573	3	28,13	7,252	0,660	203,0
1574	13	20,77	5,354	0,487	149,8
1575	3	24,85	6,401	0,583	179,9
1576	14	15,88	4,093	0,372	114,4
1578	1	16,66	4,295	0,391	120,3
1579	10	14,67	3,781	0,344	105,8
1580	2	18,78	4,841	0,440	135,5
1581	14	29,98	7,560	0,703	216,3
1582	1	32,56	8,211	0,764	235,0
1584	2	35,00	8,827	0,822	252,9
1585	2	43,72	11,026	1,026	316,0
1586	7	24,94	6,279	0,585	180,0
1587	1	27,00	6,809	0,576	177,2
1588	40	22,17	5,591	0,473	145,5
1589	2	25,00	6,305	0,533	164,0
1590	12	31,23	7,868	0,666	204,9
1591	10	36,05	9,091	0,769	236,6
1592	13	35,34	8,915	0,754	232,0
1593	14	34,70	8,763	0,718	220,9
1594	6	44,25	11,159	0,916	281,8
1595	24	60,26	15,196	1,248	384,0
1596	18	35,93	0,966	0,744	228,9
1597	3	30,72	7,756	0,636	195,7
1598	13	30,81	7,781	0,638	196,3
1599	38	86,63	21,854	1,794	552,0
1600	8	73,19	18,449	1,516	466,4
1601	8	59,62	15,044	1,235	380,0
1602	4	39,37	9,925	0,770	237,2
1603	6	32,31	8,159	0,625	192,3
1604	3	35,90	9,067	0,702	216,0
1605		61,35	15,473	1,193	367,0
1606	32	63,39	13,320	1,216	374,1
1607	4	35,61	7,479	0,660	203,0
1608	2	38,62	8,109	0,680	209,2
1609	13	28,24	5,924	0,497	152,9
1610	8	25,72	5,399	0,439	135,0
1611	4	21,80	4,399	0,372	114,7
1612	1	13,85	2,784	0,238	73,2
1613	10	23,57	4,756	0,405	124,6
1614	27	44,27	8,933	0,742	228,3
1615	9	33,50	6,754	0,561	172,6
1616	12	39,66	8,005	0,665	204,6
1617	12	24,66	4,784	0,413	127,1
1618	28	16,56	3,212	0,271	83,3
1619	29	43,56	7,845	0,713	219,6
1620	15	50,42	6,358	0,739	227,3

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1621	17	130,06	13,120	0,763	234,7
1622	41	105,22	10,614	0,617	189,8
1623	13	127,24	21,389	1,792	551,3
1624	16	99,85	16,784	1,406	432,6
1625	3	54,87	9,223	0,644	198,1
1626	8	42,52	7,147	0,499	153,5
1627	25	26,15	4,395	0,307	94,4
1628	14	22,81	3,841	0,267	82,1
1630	13	53,73	9,035	0,630	193,8
1631	2	20,31	3,420	0,238	73,2
1632	3	20,24	3,404	0,237	73,1
1634	2	25,00	4,202	0,293	90,1
1637	2	34,07	5,727	0,399	122,7
1638	10	95,29	16,018	1,118	344,0
1639	8	97,19	16,337	1,141	351,0
1640	1	25,00	4,202	0,293	90,1
1641	1	65,00	10,926	0,763	234,7
1642	1	55,00	9,245	0,645	198,4
1643	3	30,69	5,160	0,360	110,7
1644	1	45,00	7,564	0,528	162,4
1645	1	60,00	10,086	0,704	216,6
1646	1	65,00	10,926	0,763	234,7
1647	3	51,00	8,573	0,598	184,0
1648	16	39,15	6,581	0,459	141,2
1649	6	48,14	8,092	0,565	173,8
1650	5	55,70	9,363	0,653	200,9
1561	1	45,00	7,564	0,528	162,4
1652	4	31,33	5,266	0,367	112,9
1653	12	50,00	8,405	0,587	180,6
1654	8	69,01	11,600	0,810	249,2
1655	6	44,89	7,549	0,527	162,3
1656	4	50,00	8,405	0,587	180,6
1657	1	65,00	10,926	0,763	234,7
1659	6	39,19	6,591	0,460	141,5
1660	4	29,65	4,984	0,348	107,0
1661	1	75,00	12,607	0,880	270,7
1662	2	75,00	12,607	0,880	270,7
1664	3	132,48	22,269	1,555	481,5
1665	25	85,42	14,355	1,002	308,3
1667	4	51,18	8,603	0,600	184,6
1668	1	31,22	5,248	0,366	112,6
1669	2	30,00	4,584	0,293	90,1
1670	4	33,90	5,179	0,331	101,8
1671	2	39,54	6,041	0,386	118,7
1672	3	33,20	5,072	0,324	99,8
1673	3	27,72	4,235	0,271	83,3
1674	13	25,74	3,933	0,251	77,2
1682	6	23,17	3,540	0,223	68,6
1683	3	60,00	9,168	0,578	177,8
1684	10	109,88	16,688	1,060	326,1
1685	15	104,33	15,941	1,006	309,5
1686	3	107,07	16,360	1,033	317,8
1687	3	107,75	16,464	1,039	319,6
1688	2	42,85	6,174	0,413	127,0
1689	4	55,43	7,987	0,534	164,3
1690	4	44,69	6,439	0,431	132,6
1691	3	21,42	3,086	0,206	63,3
1692	4	36,52	5,262	0,352	108,3

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1693	14	47,61	6,862	0,459	141,2
1694	10	84,58	10,665	0,700	215,3
1695	6	95,97	12,101	0,795	244,6
1696	8	76,74	9,676	0,635	195,3
1697	12	59,40	7,490	0,492	151,4
1698	10	61,61	7,769	0,510	156,9
1699	11	62,49	7,879	0,550	169,2
1700	9	76,91	9,698	0,677	208,3
1701	7	73,33	9,246	0,645	198,4
1702	7	57,43	7,241	0,505	155,3
1703	9	41,36	5,215	0,342	105,2
1704	6	49,78	6,277	0,442	126,7
1705	7	42,88	5,407	0,355	109,2
1706	9	83,83	10,570	0,694	213,5
1707	6	56,39	7,110	0,467	143,6
1708	15	52,11	6,571	0,431	132,6
1709	19	71,29	8,989	0,590	181,5
1710	17	51,82	6,534	0,424	130,4

Banská Bystrica (Besztercebánya)

Búza — 1 negyed (fertál)

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1508	2	18,00	5,310	0,634	58,6
1513	1	33,25	9,808	1,171	108,3
1525	2	72,50			
1526	1	49,12	15,829	1,384	128,1
1527	2	43,00	13,857	1,211	112,1
1530	1	60,00	19,335	1,690	156,4
1532	1	33,33	10,310	0,838	77,6
1533	3	35,81	10,652	0,901	83,3
1534	26	53,32	15,861	1,341	124,1
1536	3	25,14	7,775	0,657	60,8
1537	10	42,68	12,696	1,073	99,3
1538	21	35,81	10,652	0,901	83,3
1539	41	42,76	12,401	1,075	99,5
1540	47	83,42	24,193	2,098	194,2
1541	30	34,57	10,025	0,869	80,4
1542	34	32,06	8,868	0,806	74,6
1543	16	34,26	9,477	0,861	79,7
1544	25	34,93	9,662	0,878	81,3
1545	10	41,28	11,418	1,038	96,1
1546	10	44,62	12,302	1,122	103,9
1547	8	45,16	12,451	1,161	107,4
1548	5	43,27	11,930	1,051	97,2
1549	2	46,15	12,724	1,121	103,7
1550	6	49,16	13,554	1,194	110,5
1551	11	52,37	14,439	1,229	113,8
1552	9	52,71	14,303	1,237	114,5
1553	13	50,00	13,568	1,174	108,6
1554	11	50,00	13,568	1,174	108,6
1555	2	50,00	13,568	1,174	108,6

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1556	12	50,00	13,568	1,174	108,6
1557	6	50,00	13,568	1,174	108,6
1558	30	51,38	13,942	1,441	133,4
1559	18	47,22	13,019	1,108	102,6
1560	17	42,26	11,651	0,992	91,8
1561	23	57,41	15,829	1,348	124,7
1562	36	35,08	9,672	0,823	76,2
1563	39	32,74	9,027	0,768	71,1
1564	14	44,81	12,355	1,052	97,3
1565	12	56,42	15,556	1,324	122,6
1566	30	62,24	17,160	1,461	135,2
1567	36	59,97	15,460	1,408	130,3
1568	34	43,57	11,232	1,023	94,6
1569	30	79,50	20,510	1,866	172,8
1570	21	95,68	24,666	2,246	207,9
1571	9	100,34	25,867	2,265	209,7
1572	35	54,93	14,160	1,240	114,9
1573	13	63,52	16,375	1,434	132,7
1574	29	68,72	17,716	1,552	143,6
1575	10	55,74	14,369	1,266	117,2
1576	16	51,43	13,258	1,168	108,1
1577	23	38,46	9,914	8,071	80,6
1578	13	48,36	12,467	1,098	101,7
1579	27	67,13	17,306	1,525	141,2
1580	22	73,87	19,043	1,626	150,5
1581	14	69,93	18,027	1,539	142,4
1582	15	66,23	17,074	1,457	134,9
1583	17	54,17	13,965	1,192	110,3
1584	16	54,61	14,078	1,202	111,2
1585	26	119,23	30,737	2,634	242,9
1586	12	66,54	17,154	1,464	135,5
1587	24	96,65	24,916	2,127	196,9
1588	12	92,23	23,776	2,030	187,9
1589	14	78,26	20,175	1,722	159,4
1590	17	121,67	31,366	2,678	255,3
1591	18	89,04	22,954	1,901	175,9
1592	17	89,23	23,003	1,905	177,2
1593	23	93,44	24,088	1,995	184,6
1594	21	82,53	21,276	1,762	163,1
1595	26	133,24	34,349	2,845	263,3
1596	21	131,38	31,556	2,805	259,6
1597	17	90,48	21,732	1,896	175,5
1598	18	97,29	23,368	2,039	188,7
1599	9	139,34	33,468	2,921	270,3
1600	2	93,81	22,532	1,966	182,0
1601	10	115,26	27,684	2,416	223,6
1602	18	120,41	28,921	2,356	218,0
1603	11	121,17	29,103	2,371	219,4
1604	10	98,71	23,709	1,789	173,9
1605	4	107,19	25,745	1,887	174,7
1606	7	121,34	27,819	2,136	197,7
1607	24	116,52	26,714	2,115	195,8
1608	24	82,44	18,563	1,497	138,5
1609	12	61,14	13,766	1,110	102,7
1610	4	69,97	15,552	1,254	116,0
1611	19	60,48	13,618	1,039	96,2
1612	12	56,43	11,249	0,946	87,5
1613	20	52,25	10,457	0,876	81,1

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1614	10	127,72	25,563	2,142	199,1
1615	17	94,18	18,850	1,579	146,2
1616	11	95,34	19,082	1,599	148,0
1617	13	43,57	8,720	0,714	66,0
1618	2	46,51	9,308	0,763	70,6
1619	21	36,76	7,357	0,602	55,7
1620	5	83,55	16,722	1,471	136,1
1621	9	131,46	8,186	1,157	107,1
1622	16	264,23	16,453	1,551	154,5
1623	14	468,36	29,530	5,498	508,9
1624	2	286,53	36,131	4,045	373,5
1625	35	102,26	12,894	1,440	133,3
1626	26	87,56	11,041	1,233	114,1
1627	16	104,78	17,616	1,475	136,6
1628	29	116,62	19,607	1,642	152,3
1629	36	163,57	27,501	2,303	213,2
1630	44	143,71	24,161	2,024	187,3
1631	18	102,34	14,338	1,144	105,9
1632	16	96,32	13,495	1,076	99,6
1633	3	77,32	10,833	0,838	77,5
1634	2	74,20	10,393	0,804	74,4
1635	1	75,00	10,508	0,813	75,2
1636	4	91,53	12,824	0,992	91,8
1637	6	168,57	23,618	1,878	173,9
1638	8	316,45	44,537	3,526	326,4
1639	18	83,41	11,686	0,929	86,0
1640	33	75,22	10,539	0,798	73,9
1641	7	94,78	13,279	1,006	93,1
1642	9	108,42	15,190	1,151	106,5
1643	20	123,61	17,318	1,312	121,5
1644	8	153,68	21,532	1,503	139,1
1645	6	171,63	24,047	1,676	155,1
1646	11	137,51	19,266	1,345	125,4
1647	36	123,14	17,253	1,204	111,5
1648	49	128,32	17,978	1,255	116,1
1649	27	156,47	21,923	1,530	141,6
1650	30	165,26	22,874	1,597	147,8
1651	27	148,62	20,823	1,454	134,5
1652	15	114,76	16,079	1,122	103,9
1653	16	159,32	22,322	1,558	144,2
1654	22	167,93	23,528	1,642	152,0
1655	20	110,19	15,438	1,078	99,7
1656	17	108,11	15,147	1,057	97,8
1657	54	113,86	15,952	1,113	103,1
1658	33	102,72	14,392	1,005	93,9
1659	16	109,87	15,393	1,074	99,5
1660	16	138,04	19,340	1,350	125,0
1661	20	209,16	29,305	2,046	189,4
1662	17	193,88	27,164	1,896	175,5
1663	19	240,27	33,664	2,350	217,5
1664	25	247,19	34,633	2,418	223,8
1665	8	175,36	24,569	1,714	158,7
1666	15	204,79	28,693	2,003	185,4
1667	18	131,63	18,442	1,170	108,3
1668	19	100,82	14,125	0,896	82,9
1669	24	110,16	14,091	0,979	90,6
1670	19	129,74	16,596	1,153	106,7
1671	18	127,78	16,345	1,136	105,1

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1672	18	122,54	15,675	1,089	100,8
1673	17	104,51	13,368	0,929	86,0
1674	30	126,84	16,225	1,128	104,4
1675	29	182,41	23,333	1,622	150,1
1676	24	238,17	30,466	2,118	196,0
1677	30	177,74	22,736	1,580	146,3
1678	19	158,93	20,330	1,413	130,8
1679	20	149,14	19,077	1,215	112,5
1680	19	136,67	17,482	1,114	103,1
1681	21	169,51	21,683	1,381	127,9
1682	29	155,31	19,867	1,215	112,5
1683	26	187,67	24,006	1,468	135,9
1684	30	267,38	34,203	2,092	193,6
1685	24	343,32	43,917	2,686	248,7
1686	34	259,26	33,164	2,029	187,8
1687	21	193,76	24,785	1,624	150,3
1688	23	167,55	21,432	1,405	130,0
1689	16	148,27	17,805	1,243	115,0
1690	32	144,78	17,386	1,214	112,3
1691	26	128,43	15,423	1,076	99,6
1692	18	198,72	23,864	1,550	143,5
1693	13	302,55	36,333	2,219	205,4
1694	18	296,82	31,189	2,041	188,9
1695	19	247,18	25,973	1,706	157,9
1696	14	168,76	17,733	1,165	107,8
1697	15	181,56	19,078	1,253	116,0
1698	7	273,45	28,734	1,888	174,7
1699	13	218,16	22,971	1,509	139,7
1700	22	204,12	21,448	1,409	130,4
1701	25	208,36	21,894	1,438	133,1
1702	12	138,52	14,555	0,956	88,5
1703	18	115,80	12,168	0,799	74,0
1704	20	133,28	14,005	0,920	85,1
1705	18	200,13	21,029	1,382	127,9
1706	5	161,26	16,945	1,113	103,0
1708	11	193,15	20,296	1,333	123,4
1709	7	232,39	24,409	1,604	148,5
1710	7	184,23	19,358	1,272	117,7

Spiš (Szepes)
 Spišská Nová Ves (Igló) 1514—1559
 Levoča (Lőcse) 1560—1710
 Búza — 1 szepesi köből

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1514	1	12,00	3,540	0,422	56,4
1523	1	15,00			
1524	28	21,23			
1525	24	31,02			
1528	3	32,90	10,602	0,927	123,9
1545	1	28,00	7,761	0,704	94,1
1546	1	36,00	9,979	0,905	121,0

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1549	1	27,00	7,469	0,634	84,2
1555	1	20,00	5,511	0,454	60,6
1564	22	23,15	6,417	0,529	70,7
1565	9	28,42	7,878	0,650	86,8
1568	16	35,14	9,740	0,803	107,3
1569	19	32,55	9,022	0,744	99,4
1570	2	28,56	7,362	0,645	86,2
1571	23	57,64	14,859	1,301	173,7
1572	1	46,32	11,941	1,046	139,8
1578	2	39,16	10,095	0,862	115,2
1579	12	40,00	10,312	0,880	117,6
1580	4	43,32	11,168	0,953	127,4
1584	1	54,00	13,618	1,188	159,0
1585	4	63,22	15,944	1,391	185,8
1586	2	99,36	25,058	2,187	292,3
1587	3	60,30	15,207	1,327	177,4
1588	1	50,00	12,610	1,100	147,0
1589	3	48,04	12,115	1,057	141,3
1590	2	68,20	17,200	1,501	200,5
1591	13	86,51	21,817	1,904	254,0
1592	1	60,00	15,132	1,257	168,0
1593	2	60,00	15,132	1,257	168,0
1594	8	65,32	16,473	1,369	183,1
1595	4	64,54	16,277	1,353	180,8
1596	1	68,00	17,149	1,425	190,5
1597	3	90,46	22,814	1,896	253,4
1598	9	76,64	18,408	1,606	214,7
1599	4	84,12	20,204	1,763	235,6
1600	7	160,05	38,442	3,315	443,3
1601	2	100,00	22,927	2,071	277,0
1602	5	120,43	27,611	2,356	314,1
1603	3	95,05	21,792	1,859	248,6
1604	2	89,32	20,478	1,747	233,5
1606	8	80,22	16,859	1,412	188,5
1607	4	120,10	25,240	2,169	290,1
1698	4	96,41	20,261	1,697	227,0
1609	1	85,00	17,863	1,496	200,1
1610	3	74,35	15,006	1,309	175,0
1611	2	60,00	12,110	1,006	134,4
1612	3	56,85	11,474	0,953	127,4
1613	1	60,46	12,203	1,014	135,5
1614	3	141,50	28,560	2,373	316,8
1615	2	60,00	12,110	1,006	134,4
1616	2	72,00	13,450	1,207	161,3
1617	2	71,30	13,319	1,116	149,1
1618	3	55,00	10,274	0,860	115,1
1620	3	101,27	17,026	1,486	198,6
1621	2	99,23	6,256	0,873	116,8
1622	2	350,00	22,067	2,054	274,5
1624	2	250,00	31,525	2,935	392,3
1625	2	225,00	28,372	2,641	352,9
1626	3	112,00	14,123	1,315	175,8
1629	1	125,00	17,513	1,355	181,1
1630	2	250,00	35,027	2,710	362,2
1632	1	150,00	21,016	1,600	213,9
1633	2	142,00	19,895	1,488	198,9
1635	1	125,00	17,513	1,310	175,1
1636	3	113,61	15,918	1,190	159,0

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1637	2	120,00	16,813	1,243	166,1
1638	6	181,24	25,393	1,850	247,3
1639	4	232,43	32,565	2,352	314,4
1640	2	220,00	30,824	2,245	300,1
1643	1	100,00	14,011	0,978	130,7
1644	1	124,00	17,373	1,213	162,1
1645	2	126,00	17,653	1,232	164,7
1646	8	103,66	14,523	1,014	135,5
1647	15	113,46	15,897	1,110	148,3
1648	2	136,22	19,085	1,332	178,0
1649	2	162,00	22,697	1,584	211,8
1650	1	180,00 *	25,219	1,761	235,4
1651	2	122,00	17,093	1,193	159,0
1652	1	125,00	17,513	1,223	163,1
1653	2	91,60	12,834	0,896	119,7
1654	3	122,53	17,167	1,198	160,1
1655	2	100,00	14,011	0,978	130,8
1656	3	102,32	14,336	1,001	133,6
1657	1	136,00	19,055	1,330	177,8
1658	2	92,00	12,890	0,900	120,3
1659	1	128,00	17,934	1,252	167,3
1660	3	129,53	18,148	1,267	169,3
1661	2	120,00	16,813	1,174	156,9
1662	3	185,22	25,951	1,812	241,9
1663	13	168,06	23,547	1,644	219,7
1664	1	225,00	31,524	2,201	294,1
1666	3	147,00	20,596	1,438	192,2
1667	6	146,02	20,458	1,428	190,9
1668	4	137,20	19,223	1,342	179,1
1669	3	104,35	13,158	1,020	136,3
1670	3	116,25	14,659	0,942	125,9
1671	2	108,47	13,678	0,879	117,5
1672	2	124,13	15,652	1,006	134,4
1673	4	111,24	14,027	0,979	130,8
1674	2	125,00	15,762	1,100	147,0
1675	1	124,00	15,636	1,091	145,9
1676	2	182,63	23,029	1,531	204,5
1677	1	200,00	25,220	1,677	224,2
1678	1	112,00	14,123	0,939	125,3
1679	3	134,50	16,960	1,114	148,9
1680	2	124,00	15,636	1,127	137,3
1681	6	158,61	20,000	1,311	175,1
1682	10	176,15	22,212	1,378	184,2
1683	8	132,22	16,673	1,034	138,3
1684	4	141,46	17,838	1,107	147,9
1685	7	169,32	21,351	1,325	177,1
1686	3	223,21	28,146	1,746	233,5
1687	2	200,00	25,220	1,677	224,1
1689	1	150,00	18,013	1,257	168,1
1691	1	145,00	17,413	1,215	162,5
1695	1	180,00	18,914	1,243	166,1
1696	2	180,00	18,914	1,243	166,1
1697	3	174,00	18,284	1,276	170,5
1698	2	160,00	16,812	1,104	147,7
1699	1	100,00	10,508	0,733	98,0
1701	2	180,00	18,914	1,320	176,4
1703	3	126,66	13,309	0,874	116,8
1704	2	120,00	12,609	0,845	112,9

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm-árához
1706	1	224,00	23,538	1,546	206,6
1708	1	180,00	18,914	1,126	150,5
1709	3	176,03	18,497	1,215	162,4
1710	15	252,16	26,497	1,741	232,6

Trnava (Nagyszombat)

Marhahús — 1 font

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm-árához
1540	1	1,66	0,481	0,041	100,0
1556	2	1,60	0,432	0,037	90,2
1558	2	2,00	0,540	0,046	112,1
1560	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1562	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1563	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1564	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1565	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1566	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1567	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1569	3	2,00	0,514	0,046	112,1
1572	3	2,00	0,514	0,046	112,1
1573	2	2,00	0,514	0,046	112,1
1574	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1583	1	2,00	0,514	0,046	112,1
1584	1	2,00	0,504	0,046	112,1
1588	2	2,00	0,504	0,042	102,4
1590	1	2,33	0,587	0,049	119,5
1591	1	2,33	0,587	0,049	119,5
1592	3	2,66	0,670	0,056	136,5
1593	1	2,66	0,670	0,055	143,1
1594	2	2,66	0,670	0,055	134,1
1595	3	2,66	0,670	0,055	134,1
1596	2	2,83	0,713	0,058	141,4
1597	2	3,00	0,756	0,062	151,2
1598	1	3,50	0,882	0,072	175,6
1599	2	4,00	1,008	0,082	200,0
1600	2	5,00	1,260	0,103	251,2
1601	5	5,00	1,260	0,103	251,2
1602	6	5,15	1,298	0,100	243,9
1603	3	5,33	1,343	0,103	251,2
1604	5	5,00	1,260	0,097	236,5
1605	2	5,00	1,260	0,088	214,6
1606	4	5,42	1,138	0,095	231,7
1607	3	5,00	1,050	0,092	224,3
1608	6	4,68	0,983	0,082	200,0
1611	1	4,00	0,804	0,068	165,8
1612	5	3,50	0,706	0,060	146,3
1613	2	3,50	0,706	0,060	146,3
1614	1	3,50	0,706	0,058	141,4
1615	1	3,00	0,605	0,050	121,9
1618	2	3,00	0,582	0,049	119,5

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm-árához
1619	4	3,28	0,590	0,053	129,2
1620	7	3,04	0,383	0,044	107,3
1621	6	3,50	0,353	0,020	48,7
1622	5	4,31	0,434	0,025	60,9
1624	1	5,00	0,840	0,070	170,7
1626	1	5,00	0,840	0,058	141,4
1630	1	4,00	0,672	0,046	112,1
1631	1	4,00	0,672	0,046	112,1
1632	2	4,00	0,672	0,046	112,1
1633	1	4,00	0,672	0,046	112,1
1638	1	3,50	0,588	0,041	100,0
1639	2	5,00	0,840	0,058	141,4
1642	1	4,00	0,672	0,046	112,1
1643	1	3,50	0,588	0,041	100,0
1645	1	3,50	0,588	0,041	100,0
1647	2	3,50	0,588	0,041	100,0
1648	3	3,50	0,588	0,041	100,0
1649	3	3,50	0,588	0,041	100,0
1650	8	3,67	0,616	0,043	104,8
1652	3	4,00	0,672	0,046	112,1
1653	5	4,00	0,672	0,046	112,1
1654	2	3,74	0,628	0,044	107,3
1655	5	3,61	0,606	0,042	102,4
1656	1	3,50	0,588	0,041	100,0
1657	6	3,50	0,588	0,041	100,0
1658	2	3,50	0,588	0,041	100,0
1659	20	3,65	0,613	0,042	102,4
1664	1	4,00	0,672	0,046	112,1
1665	1	5,50	0,924	0,064	156,0
1667	3	5,35	0,899	0,062	151,2
1674	3	4,00	0,611	0,039	95,1
1675	1	3,50	0,535	0,034	82,9
1682	4	3,58	0,547	0,034	82,9
1683	2	3,50	0,535	0,033	80,4
1684	5	4,83	0,738	0,046	112,1
1685	6	5,65	0,863	0,056	136,5
1686	3	5,89	0,899	0,056	136,5
1687	5	6,72	1,027	0,064	156,0
1688	7	6,50	0,936	0,062	151,2
1689	2	6,25	0,900	0,060	146,3
1690	2	5,87	0,845	0,056	136,5
1691	3	5,17	0,744	0,049	119,5
1692	6	5,38	0,775	0,052	126,8
1693	3	5,75	0,828	0,055	134,1
1695	2	7,50	1,080	0,062	151,2
1696	9	7,12	1,025	0,059	143,9
1697	8	5,29	0,762	0,043	104,8
1698	17	5,41	0,779	0,048	117,0
1699	12	5,82	0,838	0,051	124,3
1700	2	5,50	0,693	0,048	117,0
1701	4	5,50	0,693	0,048	117,0
1702	7	5,00	0,630	0,044	107,3
1703	7	4,58	0,577	0,038	92,6
1704	5	4,00	0,504	0,033	80,4
1705	4	5,00	0,630	0,041	100,0
1707	5	5,82	0,734	0,048	117,0
1708	5	4,49	0,566	0,037	90,2
1709	4	5,25	0,662	0,043	104,8
1710	15	5,38	0,678	0,044	107,3

Spiš (Szepes)
 Spišská Nová Ves (Igló) 1514—1580
 Levoča (Lőcse) 1581—1709

tokaji bor — 1 icce

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1514	32	3,00	0,885	0,105	78,2
1515	8	3,09	0,911	0,108	81,1
1516	11	2,71	0,799	0,095	71,1
1517	7	2,94	0,867	0,103	77,2
1518	9	2,72	0,802	0,095	71,4
1519	3	3,00	0,885	0,105	78,2
1520	5	4,00	1,180	0,141	105,1
1521	4	3,21			
1522	7	4,69			
1523	5	8,72			
1524	87	6,20			
1525	23	7,11			
1526	61	5,61			
1527	69	3,82	1,231	0,107	80,2
1528	52	4,42	1,424	0,124	92,9
1529	37	3,89	1,253	0,109	81,7
1530	51	4,08	1,314	0,108	80,5
1531	29	4,78	1,478	0,126	94,4
1532	38	4,92	1,522	0,128	95,7
1533	17	5,00	1,487	0,127	95,2
1534	14	4,79	1,425	0,120	89,9
1535	27	5,81	1,728	0,141	105,2
1536	57	5,86	1,743	0,142	105,8
1537	31	5,41	1,609	0,133	99,4
1538	52	6,05	1,799	0,152	113,5
1539	49	5,70	1,653	0,143	107,0
1540	25	4,15	1,203	0,104	77,9
1541	39	3,98	1,154	0,100	74,7
1542	40	4,21	1,164	0,106	79,0
1543	33	8,15	2,272	0,205	152,9
1544	63	7,22	2,001	0,181	135,5
1545	61	5,77	1,599	0,145	108,2
1456	19	4,69	1,300	0,118	87,9
1547	41	6,11	1,690	0,143	107,0
1548	32	5,26	1,455	0,123	92,1
1549	16	6,00	1,659	0,141	105,1
1550	19	7,92	2,191	0,186	138,8
1551	13	8,63	2,293	0,202	151,1
1552	48	7,10	1,887	0,166	124,4
1553	36	5,26	1,449	0,123	92,1
1554	45	6,05	1,667	0,142	105,9
1555	40	7,09	1,953	0,166	124,2
1556	31	6,79	1,871	0,159	118,9
1557	52	6,68	1,851	0,156	117,0
1558	48	7,45	2,065	0,175	130,5
1559	72	9,03	2,503	0,212	158,2
1560	53	6,55	1,815	0,153	114,7
1561	66	6,08	1,684	0,139	103,7
1562	54	6,01	1,665	0,137	102,5
1563	46	5,93	1,642	0,135	101,1
1564	59	7,28	2,017	0,166	124,2

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1565	47	7,95	2,202	0,181	136,4
1566	83	7,12	1,972	0,162	121,4
1567	62	6,71	1,859	0,176	131,5
1568	49	8,19	2,369	0,187	139,7
1569	56	9,21	2,652	0,210	157,1
1570	53	8,01	2,065	0,181	135,0
1571	62	9,52	2,454	0,215	160,3
1572	66	8,32	2,145	0,188	140,2
1573	87	7,81	2,013	0,176	131,6
1574	83	9,11	2,348	0,205	153,5
1575	79	9,02	2,325	0,203	152,0
1576	85	7,93	2,044	0,179	133,5
1577	58	10,05	2,591	0,221	165,0
1578	81	11,25	2,900	0,247	184,7
1579	65	10,42	2,686	0,229	171,1
1580	145	7,56	1,949	0,166	124,1
1581	53	7,27	1,833	0,160	119,4
1583	54	10,31	2,600	0,227	169,3
1584	121	6,61	1,667	0,145	108,5
1585	128	8,54	2,153	0,188	140,2
1586	176	5,92	1,493	0,130	97,2
1587	124	8,06	2,032	0,177	132,3
1588	168	9,21	2,332	0,202	151,2
1589	194	9,13	2,302	0,201	149,9
1590	276	9,04	2,280	0,199	148,5
1591	188	7,61	1,919	0,167	125,0
1592	227	8,20	2,068	0,172	128,3
1593	198	10,27	2,590	0,215	160,6
1594	226	9,28	2,340	0,194	145,1
1595	201	11,37	2,867	0,238	177,8
1596	182	11,74	2,960	0,246	183,6
1597	277	10,64	2,683	0,223	166,4
1598	244	9,81	2,356	0,205	153,4
1599	340	11,91	2,860	0,249	186,3
1600	238	12,62	3,031	0,261	195,0
1601	175	15,62	3,581	0,323	241,4
1602	210	15,51	3,556	0,303	226,4
1603	272	15,82	3,627	0,309	230,9
1604	243	16,98	3,893	0,332	247,9
1605	184	16,29	3,423	0,294	219,5
1606	213	15,59	3,276	0,274	204,8
1607	224	13,90	2,921	0,251	187,6
1608	243	12,91	2,713	0,227	169,6
1609	204	11,58	2,433	0,204	152,1
1610	210	9,92	2,002	0,174	130,3
1611	197	9,46	1,909	0,158	118,3
1612	203	8,67	1,750	0,145	108,5
1613	167	12,01	2,424	0,201	150,2
1614	207	12,39	2,501	0,207	155,0
1615	284	12,40	2,502	0,208	155,1
1616	278	15,39	2,875	0,258	192,6
1517	216	12,28	2,294	0,192	143,4
1618	93	11,21	2,094	0,175	130,9
1619	162	13,09	2,201	0,192	143,3
1620	255	16,14	2,713	0,236	176,1
1621	223	18,96	1,195	0,167	124,5
1622	97	35,21	2,220	0,206	154,2
1623	146	24,05	1,516	0,282	210,6

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1624	291	22,99	2,899	0,270	201,2
1625	259	15,49	1,953	0,181	135,6
1626	251	18,28	2,305	0,214	160,1
1627	246	21,99	2,773	0,258	192,6
1628	198	28,96	4,057	0,340	253,7
1629	240	24,56	3,441	0,266	198,6
1630	298	20,61	2,887	0,223	166,7
1631	219	12,39	1,736	0,132	98,6
1632	236	17,25	2,417	0,184	137,3
1633	300	12,96	1,815	0,135	101,3
1634	291	14,24	1,995	0,149	111,3
1635	258	19,28	2,701	0,202	150,8
1636	212	21,32	2,987	0,223	166,8
1637	218	21,03	2,946	0,217	162,5
1638	231	20,31	2,845	0,207	154,7
1639	278	18,97	2,658	0,192	143,2
1640	258	18,63	2,610	0,190	141,8
1641	280	20,60	2,886	0,207	154,7
1642	266	16,32	2,286	0,164	122,5
1643	195	18,76	2,628	0,183	136,9
1644	147	25,19	3,529	0,246	183,8
1645	185	23,18	3,247	0,226	169,1
1646	257	24,88	3,486	0,243	181,6
1647	204	24,46	3,427	0,239	178,5
1648	214	25,90	3,628	0,253	189,1
1649	257	22,31	3,125	0,218	162,8
1650	138	21,65	3,033	0,211	158,0
1651	118	27,66	3,875	0,270	201,9
1652	218	21,53	3,016	0,210	157,1
1653	292	19,01	2,663	0,186	138,8
1654	270	21,95	3,075	0,214	160,2
1655	272	15,50	2,171	0,151	113,1
1656	259	15,39	2,156	0,150	112,3
1657	216	21,14	2,962	0,206	154,3
1658	144	24,09	3,375	0,235	175,8
1659	277	24,80	3,474	0,242	181,0
1660	174	24,01	3,364	0,235	175,2
1661	183	19,45	2,725	0,190	142,0
1662	178	24,87	3,484	0,243	181,5
1663	151	26,51	3,714	0,259	193,5
1664	113	26,73	3,745	0,261	195,1
1665	140	19,99	2,800	0,195	145,8
1666	176	19,98	2,799	0,195	145,8
1667	183	16,58	2,323	0,162	121,0
1668	166	18,08	2,533	0,177	132,0
1669	128	23,97	3,022	0,234	175,0
1670	179	22,35	2,818	0,181	135,1
1671	158	19,54	2,464	0,158	118,2
1672	184	20,08	2,532	0,162	121,4
1673	173	20,51	2,586	0,180	134,7
1674	145	20,01	2,523	0,176	131,5
1675	139	20,88	2,633	0,183	137,1
1676	85	25,58	3,225	0,214	160,0
1677	71	21,13	2,664	0,177	132,2
1678	43	19,57	2,467	0,164	122,4
1679	51	29,86	3,765	0,247	184,6
1680	67	24,91	3,141	0,206	154,0
1681	59	23,99	3,025	0,198	147,9

Év	A datok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1682	51	25,81	3,254	0,202	150,7
1683	49	23,38	2,948	0,183	136,5
1684	31	28,81	3,633	0,225	168,2
1685	46	30,60	2,858	0,239	178,7
1686	29	32,33	4,076	0,253	188,8
1687	35	33,53	4,228	0,281	209,7
1688	27	27,80	3,338	0,233	173,9
1689	25	27,59	3,313	0,231	172,6
1690	19	30,03	3,606	0,252	187,9
1691	32	26,04	3,127	0,218	162,9
1692	21	30,23	3,630	0,236	176,5
1693	22	36,25	3,809	0,266	198,4
1694	30	38,62	4,058	0,283	211,5
1695	27	38,66	4,062	0,267	199,1
1696	22	38,73	4,069	0,267	199,5
1697	12	36,33	3,817	0,266	198,8
1698	17	31,05	3,262	0,214	160,0
1699	23	36,16	3,799	0,265	197,9
1700	20	32,15	3,378	0,236	176,0
1701	31	29,09	3,056	0,213	159,2
1702	76	24,89	2,615	0,172	128,2
1703	165	19,16	2,013	0,132	98,7
1704	111	24,58	2,583	0,173	129,1
1705	57	31,28	3,287	0,216	161,2
1706	64	48,20	5,064	0,332	248,3
1707	11	31,60	3,320	0,197	147,4
1708	1	36,00	3,783	0,225	168,0
1709	1	36,00	3,783	0,248	185,0

Besztercebánya

Tüzelőfa — 1 fuvar

Év	A datok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1503	2	7,00	2,065	0,246	84,7
1512	3	8,66	2,554	0,269	92,7
1517	2	7,00	2,065	0,246	84,7
1528	1	6,00	1,933	0,169	58,1
1534	3	8,00	2,379	0,201	69,2
1537	4	8,73	2,596	0,215	73,9
1539	1	10,00	2,900	0,246	84,6
1540	1	10,00	2,900	0,246	84,6
1541	1	16,00	4,640	0,394	135,5
1542	4	9,15	2,531	0,225	77,5
1543	1	7,00	1,936	0,176	60,5
1545	1	11,00	3,042	0,276	95,1
1546	5	16,48	4,558	0,414	142,5
1548	2	18,56	5,134	0,451	155,0
1549	6	22,38	6,190	0,543	186,9
1552	1	25,00	6,784	0,587	201,9
1553	1	24,00	6,617	0,563	193,8
1554	1	32,00	8,683	0,751	258,4

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1555	2	23,90	6,485	0,561	193,0
1556	1	12,00	3,256	0,281	96,9
1557	1	20,00	5,427	0,469	161,5
1558	1	25,00	6,784	0,587	201,9
1567	1	16,00	4,124	0,375	129,2
1568	1	16,00	4,124	0,375	129,2
1580	1	16,00	4,124	0,352	121,1
1587	1	13,00	3,351	0,286	98,4
1588	2	18,83	4,854	0,414	142,4
1590	1	20,00	5,156	0,440	151,4
1592	4	28,25	7,282	0,603	207,4
1593	5	26,42	6,811	0,564	194,0
1596	1	18,00	4,323	0,384	132,1
1597	3	39,33	9,446	0,824	285,6
1598	1	28,00	6,725	0,587	201,8
1599	3	67,33	16,171	1,411	485,5
1600	1	45,00	10,808	0,943	324,4
1601	1	50,00	12,009	1,048	360,5
1602	1	53,00	12,730	1,037	356,6
1603	3	53,45	12,838	1,045	359,7
1605	2	51,33	12,328	0,904	310,9
1606	3	40,60	9,308	0,715	245,9
1607	5	46,35	10,626	0,841	289,5
1609	2	42,33	9,531	0,768	264,3
1610	1	36,00	8,106	0,653	224,8
1611	1	46,50	10,470	0,799	274,8
1612	2	42,93	8,592	0,720	247,6
1613	7	43,20	8,646	0,724	249,2
1614	6	46,45	9,296	0,779	267,9
1615	8	38,75	7,755	0,649	223,5
1616	5	35,57	7,119	0,596	205,1
1617	4	34,20	6,845	0,560	192,7
1618	4	44,05	8,816	0,721	248,2
1619	2	56,53	11,314	0,926	318,6
1620	3	51,33	10,273	0,904	310,9
1621	6	53,60	3,337	0,472	162,3
1622	2	73,64	4,585	0,432	148,6
1623	3	51,50	3,247	0,604	207,9
1624	3	48,66	6,136	0,685	235,7
1625	1	51,33	6,472	0,723	248,6
1626	6	47,85	6,033	0,674	231,8
1628	1	47,00	7,902	0,662	227,6
1629	3	57,00	9,583	0,802	276,1
1630	5	52,50	8,826	0,739	254,3
1631	4	50,40	7,061	0,563	193,8
1632	2	53,50	7,495	0,598	205,7
1633	3	42,45	5,947	0,460	158,2
1634	2	46,50	6,515	0,504	173,3
1635	1	45,50	6,375	0,493	169,6
1636	1	46,00	6,445	0,498	171,5
1637	3	56,73	7,948	0,632	217,4
1638	2	46,50	6,515	0,518	178,2
1639	2	48,00	6,725	0,535	184,0
1640	2	49,50	6,935	0,525	180,8
1641	2	51,70	7,243	0,549	188,8
1642	3	68,33	9,573	0,725	249,6
1644	1	50,00	7,005	0,489	168,2
1645	1	53,87	7,547	0,527	181,2

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1646	5	69,05	9,674	0,675	232,3
1647	1	58,00	8,126	0,567	195,1
1648	2	65,50	9,177	0,640	220,3
1649	4	73,33	10,274	0,717	246,7
1650	1	64,00	8,967	0,626	215,3
1652	4	63,51	8,898	0,621	213,7
1653	1	50,00	7,005	0,489	168,2
1654	3	49,36	6,915	0,482	166,0
1657	1	75,00	10,508	0,733	252,3
1658	1	66,00	9,247	0,645	222,0
1660	4	63,20	8,854	0,618	212,6
1661	1	72,00	10,087	0,704	242,2
1662	2	54,00	7,565	0,528	181,6
1671	1	48,00	6,140	0,426	146,8
1672	5	67,66	8,655	0,601	206,9
1673	1	36,00	4,605	0,320	110,1
1676	1	51,00	6,523	0,453	156,0
1681	3	62,16	7,951	0,506	174,3
1682	9	61,30	7,841	0,479	165,0
1683	8	47,33	6,054	0,370	127,4
1684	3	68,00	8,698	0,532	183,0
1686	2	66,00	8,442	0,516	177,6
1687	1	60,00	7,675	0,503	173,0
1690	19	81,27	9,759	0,681	234,3
1691	5	73,33	8,806	0,614	211,4
1692	3	63,00	7,565	0,491	169,0
1693	6	69,40	8,334	0,509	175,1
1694	9	71,00	7,460	0,488	167,9
1696	6	73,44	7,717	0,507	174,4
1697	10	77,32	8,124	0,533	183,6
1704	2	64,50	6,777	0,445	153,1
1705	17	70,80	7,439	0,488	168,1
1706	3	116,00	12,189	0,901	275,1
1708	1	75,00	7,881	0,517	178,1
1709	13	69,55	7,308	0,480	165,1
1710	4	64,00	6,725	0,442	152,0

Spiš (Szepes)

Kežmarok (Késmárk) 1501—1580

Levoča (Lőcse) 1581—1698

Szepesi posztó — 1 rőf

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1501	1	6,00	1,770	0,211	102,5
1504	1	6,00	1,770	0,211	102,5
1508	2	6,00	1,770	0,211	102,5
1512	1	5,00	1,475	0,176	85,4
1516	2	6,50	1,917	0,229	111,0
1518	1	7,00	2,065	0,246	119,6
1531	1	6,00	1,856	0,159	77,1
1537	1	10,00	2,974	0,246	119,5

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1539	1	7,00	2,030	0,176	85,4
1540	1	6,00	1,740	0,151	73,2
1544	1	6,00	1,663	0,151	73,2
1546	2	8,00	2,217	0,201	97,6
1547	1	12,00	3,319	0,281	136,7
1548	1	12,00	3,319	0,281	136,7
1549	1	10,00	2,766	0,234	113,9
1550	2	9,66	2,672	0,226	110,0
1551	3	8,00	2,126	0,187	91,1
1552	2	7,75	2,059	0,182	88,3
1567	2	12,00	3,326	0,274	133,2
1568	2	11,00	3,049	0,251	122,1
1569	2	11,00	3,049	0,251	122,1
1576	1	12,50	3,222	0,283	137,0
1577	2	13,80	3,557	0,311	151,2
1579	1	14,00	3,609	0,308	149,5
1580	1	14,00	3,609	0,308	149,5
1581	1	10,00	2,522	0,220	106,8
1584	1	12,00	3,026	0,264	128,2
1585	2	12,00	3,026	0,264	128,2
1586	2	13,00	3,278	0,286	138,8
1587	2	15,00	3,783	0,330	160,2
1589	1	12,00	3,026	0,264	128,2
1590	1	14,00	3,530	0,308	149,6
1591	1	14,00	3,530	0,308	149,6
1592	1	15,00	3,783	0,314	152,4
1593	1	14,00	3,530	0,293	142,2
1594	2	14,00	3,530	0,293	142,2
1595	1	16,00	4,035	0,335	162,8
1596	2	19,60	4,943	0,411	199,4
1598	1	26,00	6,245	0,545	264,5
1601	2	20,00	4,585	0,414	201,1
1603	1	27,33	6,266	0,534	259,2
1604	2	25,00	5,731	0,489	237,3
1605	1	18,00	3,783	0,325	157,7
1606	2	24,00	5,043	0,422	205,1
1607	3	23,00	4,833	0,415	201,6
1608	1	20,00	4,203	0,352	170,9
1609	2	18,00	3,783	0,317	153,8
1610	1	18,00	3,633	0,317	153,8
1612	1	16,00	3,229	0,268	130,0
1614	2	20,00	4,036	0,335	162,8
1616	3	18,33	3,424	0,307	149,0
1618	2	21,00	3,923	0,328	159,5
1619	1	20,00	3,362	0,293	142,4
1621	1	18,00	1,135	0,158	76,6
1622	2	40,00	2,522	0,234	113,9
1624	2	36,00	4,539	0,422	205,1
1625	1	40,00	5,044	0,469	227,9
1626	2	45,00	5,674	0,582	256,4
1627	2	96,00	12,105	1,127	547,0
1628	1	36,00	5,044	0,422	205,1
1629	3	33,00	4,623	0,357	173,6
1631	1	24,00	3,362	0,256	124,3
1632	2	24,00	3,362	0,256	124,3
1633	1	24,00	3,362	0,251	122,0
1634	2	25,00	3,502	0,262	127,1
1635	2	28,00	3,923	0,293	142,4

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm-árához
1636	2	30,00	4,203	0,314	152,6
1638	1	27,00	3,783	0,275	133,7
1639	2	24,00	3,362	0,243	117,9
1640	2	23,30	3,264	0,237	115,4
1641	2	27,00	3,783	0,271	131,8
1642	4	25,50	3,572	0,256	124,6
1643	1	27,00	3,783	0,264	128,2
1644	2	27,00	3,783	0,264	128,2
1646	2	27,00	3,783	0,264	128,2
1647	1	27,00	3,783	0,264	128,2
1661	1	30,00	4,203	0,293	142,4
1669	1	24,00	3,026	0,234	113,9
1682	1	28,00	3,530	0,219	106,3
1696	3	39,00	4,098	0,269	130,7
1697	1	42,00	4,413	0,308	149,5
1698	2	38,50	4,045	0,265	129,5

Banská Bystrica (Besztercebánya)

Morva posztó — 1 rőf

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm-árához
1541	1	20,00	5,800	0,492	96,4
1543	1	20,00	5,532	0,503	98,5
1544	1	20,00	5,532	0,503	98,5
1545	1	20,00	5,532	0,503	98,5
1547	1	21,00	5,809	0,528	103,4
1549	1	22,00	6,085	0,534	104,6
1552	1	25,00	6,893	0,587	114,9
1553	1	25,00	6,893	0,587	114,9
1556	1	25,00	6,784	0,587	114,9
1557	1	23,00	6,241	0,540	105,7
1558	2	30,37	8,241	0,713	139,6
1559	1	30,00	8,273	0,704	137,9
1560	1	33,00	9,100	0,774	151,7
1562	1	30,00	8,273	0,704	137,9
1563	1	35,00	9,651	0,812	160,9
1564	2	38,00	10,479	0,892	174,7
1565	1	36,00	9,927	0,845	165,4
1566	1	36,00	9,927	0,845	165,4
1567	1	35,00	9,023	0,821	160,9
1569	1	35,00	9,023	0,821	160,9
1570	1	36,00	9,280	0,845	165,4
1572	1	36,00	9,280	0,812	159,1
1573	2	34,50	8,894	0,779	152,5
1575	1	33,00	8,507	0,749	146,8
1576	1	32,00	8,249	0,727	142,3
1577	1	33,00	8,507	0,749	146,8
1578	1	31,00	7,991	0,704	137,9
1579	1	35,00	9,023	0,795	155,7
1582	1	35,00	9,023	0,770	150,8
1583	1	30,00	7,734	0,660	129,2

Év	Adatok aszáma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygramm- ban	Index aranygramm- árához
1584	2	31,00	7,991	0,682	133,6
1587	1	28,00	7,218	0,616	120,6
1590	1	29,00	7,476	0,638	124,9
1591	1	30,00	7,734	0,640	125,4
1593	1	30,00	7,734	0,640	125,4
1594	1	27,00	6,960	0,576	112,8
1599	1	36,00	8,646	0,754	147,7
1601	2	41,00	9,847	0,859	168,2
1602	1	37,00	8,887	0,719	140,9
1603	1	36,00	8,646	0,700	137,2
1604	1	43,00	10,328	0,818	160,2
1605	1	45,00	10,808	0,792	155,1
1606	2	43,66	10,486	0,768	150,5
1607	1	45,00	10,317	0,817	159,9
1608	1	43,00	9,682	0,781	152,8
1609	2	43,00	9,682	0,781	152,8
1613	1	47,00	9,407	0,788	154,3
1614	1	45,00	9,006	0,751	147,7
1615	1	45,00	9,006	0,751	147,7
1616	1	45,00	9,006	0,751	147,7
1618	1	45,00	9,006	0,737	144,5
1628	1	83,00	13,954	1,169	218,6
1629	1	90,00	15,131	1,267	248,1
1630	3	94,45	15,879	1,330	260,4
1631	1	100,00	14,011	1,118	218,9
1632	2	51,60	7,229	0,576	112,9
1633	1	60,00	8,406	0,650	127,3
1634	1	60,00	8,406	0,650	127,3
1636	1	66,00	9,247	0,715	140,1
1638	1	68,00	9,527	0,757	148,3
1640	1	60,00	8,406	0,637	124,7
1644	1	72,00	10,087	0,701	137,9
1646	2	72,00	10,087	0,704	137,9
1646	1	72,00	10,087	0,704	137,9
1651	1	60,00	8,406	0,587	114,9
1652	2	65,00	9,107	0,635	124,4
1656	1	68,00	9,527	0,665	130,2
1657	1	72,00	10,087	0,704	137,9
1658	1	60,00	8,406	0,587	114,9
1659	1	65,00	8,406	0,587	114,9
1661	1	70,00	9,807	0,684	134,0
1662	1	75,00	10,508	0,733	143,6
1668	1	75,00	10,508	0,667	130,2
1673	1	72,00	9,210	0,640	125,4
1675	1	72,00	9,210	0,640	120,1

Spiš (Szepes)
Kežmarok (Késmárk) 1506—1580
Levoča (Lőcse) 1581—1700
Morva posztó — 1 rőf

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1506	1	20,00	5,900	0,704	120,0
1554	1	25,00	6,889	0,587	100,0
1578	1	38,00	9,796	0,836	142,4
1579	1	39,00	10,054	0,858	146,1
1581	1	25,00	6,305	0,550	93,5
1586	1	27,00	6,809	0,594	98,3
1593	2	23,00	5,800	0,482	82,1
1594	1	25,00	6,305	0,524	89,2
1596	1	30,00	7,566	0,629	107,1
1597	1	25,00	6,305	0,524	89,2
1598	2	32,50	7,806	0,681	116,0
1599	2	30,00	7,205	0,629	107,1
1603	1	32,80	7,520	0,641	109,3
1605	2	30,00	6,304	0,541	92,2
1606	1	30,00	6,304	0,528	90,0
1607	1	36,00	7,567	0,541	92,2
1608	1	35,00	7,355	0,616	104,9
1609	1	36,00	7,565	0,634	108,0
1611	2	34,30	6,923	0,572	97,9
1612	1	33,00	6,660	0,553	94,2
1614	2	39,29	7,928	0,658	112,2
1615	2	45,00	9,082	0,754	128,5
1616	2	45,00	8,406	0,754	128,5
1617	1	45,00	8,406	0,704	120,0
1618	2	39,00	7,285	0,610	104,0
1619	3	36,00	6,052	0,528	90,0
1622	1	45,00	2,837	0,264	44,9
1625	1	90,00	11,349	1,056	179,8
1626	1	85,00	10,718	0,998	170,0
1627	2	95,16	11,999	1,117	190,2
1628	1	100,00	14,011	1,174	217,0
1629	1	70,00	9,807	0,758	129,3
1630	1	70,00	9,807	0,758	129,3
1631	3	76,33	10,694	0,814	138,0
1632	1	60,00	8,406	0,640	109,0
1634	2	68,00	9,527	0,712	121,4
1635	1	70,00	9,807	0,733	124,9
1636	2	69,00	9,667	0,723	123,1
1637	3	63,22	8,857	0,655	111,5
1638	2	65,17	9,131	0,665	113,2
1639	2	69,00	9,667	0,698	118,9
1640	1	69,00	9,667	0,704	119,9
1641	2	67,91	9,515	0,683	116,4
1642	2	64,00	8,967	0,644	109,7
1643	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1644	2	61,33	8,593	0,600	102,2
1645	1	66,00	9,247	0,645	110,0
1646	3	78,85	11,047	0,771	131,4
1647	1	66,00	9,247	0,645	110,0
1648	2	66,00	9,247	0,645	110,0
1650	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1652	1	60,00	8,406	0,587	100,0

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1653	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1654	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1655	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1656	1	104,00	14,571	1,017	173,2
1657	1	84,00	11,769	0,821	140,0
1658	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1659	1	60,00	8,406	0,587	100,0
1661	1	66,00	9,247	0,645	110,0
1680	1	78,00	9,835	0,645	110,0
1700	1	66,60	6,998	0,588	83,2

Spiš (Szepes)
 Spišská Nová Ves (Igló) 1524—1580
 Levoča (Lőcse) 1581—1709

Szepesi vas — 1 mázsa

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1524	1	80,00			
1526	1	146,50			
1536	1	111,00	33,019	2,696	102,2
1543	1	106,50	29,699	2,679	101,5
1544	1	100,00	27,720	2,515	95,4
1545	2	103,00	28,551	2,591	98,4
1546	2	103,60	28,718	2,606	99,0
1547	2	104,00	28,769	2,442	92,7
1549	1	117,00	32,365	2,747	104,1
1550	1	120,00	33,195	2,817	106,8
1551	1	120,00	31,868	2,817	106,8
1554	2	109,33	29,034	2,567	97,3
1558	3	125,00	34,650	2,935	111,4
1560	1	134,00	37,144	3,146	119,3
1561	2	134,00	37,144	3,064	116,5
1562	2	104,35	28,925	2,386	90,4
1563	3	149,25	41,372	3,413	129,6
1564	4	145,80	40,415	3,334	126,7
1568	1	175,00	48,510	4,002	152,1
1570	1	155,00	39,959	3,500	133,0
1571	1	160,00	41,248	3,613	137,2
1572	2	150,00	38,670	3,387	128,5
1573	1	160,00	41,248	3,613	137,2
1577	1	150,00	38,670	3,387	128,5
1578	2	150,00	38,670	3,301	125,4
1581	5	160,00	40,352	0,522	133,8
1584	2	150,00	37,830	3,301	125,4
1585	2	150,00	37,830	3,301	125,4
1586	1	150,00	37,830	3,301	125,4
1587	1	150,00	37,830	3,301	125,4
1588	2	150,00	37,830	3,301	125,4
1589	3	180,00	45,396	3,962	150,5
1590	2	150,00	37,830	3,301	125,4
1591	5	160,00	40,352	3,529	134,2

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1592	1	185,00	46,657	3,878	147,1
1594	2	165,00	41,613	3,459	131,5
1597	3	160,00	40,352	3,354	127,5
1599	2	210,00	50,439	4,402	167,3
1600	2	240,00	57,645	4,972	188,9
1601	2	282,00	64,654	5,842	222,0
1604	1	200,00	45,854	3,913	148,6
1606	2	205,00	43,082	3,610	137,2
1607	1	197,00	41,401	3,469	131,9
1608	2	200,00	42,032	3,522	133,8
1611	2	200,00	40,368	3,354	127,5
1612	1	300,00	60,552	5,031	191,2
1613	2	240,00	48,441	4,025	153,0
1614	1	200,00	40,368	3,354	127,5
1615	3	212,50	42,891	3,563	135,3
1616	3	241,20	45,058	4,045	153,6
1617	2	203,33	37,984	3,182	120,9
1618	2	206,40	38,557	3,230	122,8
1619	2	240,00	40,351	3,522	133,8
1621	2	250,00	15,762	2,201	83,6
1622	1	325,00	20,491	1,907	72,5
1624	3	500,00	63,050	5,870	223,1
1625	3	600,00	75,660	7,044	282,8
1626	1	600,00	75,660	7,044	282,8
1627	2	700,00	88,270	8,218	312,1
1628	1	600,00	84,066	7,044	282,8
1629	3	500,00	70,055	5,420	206,0
1630	2	500,00	70,055	5,420	206,0
1631	1	600,00	84,066	6,403	243,3
1632	2	500,00	70,055	3,336	202,6
1633	2	500,00	70,055	5,241	199,2
1634	3	425,00	59,546	4,458	169,2
1635	1	450,00	63,049	4,717	179,3
1636	2	450,00	63,049	4,717	179,3
1637	2	450,00	63,049	4,661	177,1
1638	3	426,00	59,686	4,348	165,0
1639	7	420,00	58,846	4,250	161,5
1640	3	408,00	57,165	4,164	158,1
1641	1	400,00	56,044	4,024	153,0
1642	3	417,60	58,509	4,202	159,6
1643	2	400,00	56,044	3,913	148,7
1644	1	400,00	56,044	3,913	148,7
1645	3	400,00	56,044	3,913	148,7
1646	1	400,00	56,044	3,913	148,7
1647	3	450,00	63,049	4,402	159,5
1648	2	400,00	56,044	3,913	148,7
1649	2	350,00	49,038	3,424	130,0
1650	3	400,00	56,044	3,913	148,7
1652	3	420,00	58,846	4,108	160,0
1653	6	460,00	64,450	4,500	171,1
1654	2	450,00	63,049	4,402	159,5
1655	1	450,00	63,049	4,402	159,5
1656	3	460,00	64,450	4,500	171,1
1657	2	480,00	67,252	4,695	178,8
1658	3	450,00	63,049	4,403	159,5
1659	2	400,00	56,044	3,913	148,7
1661	1	480,00	67,252	4,695	178,8
1662	2	560,86	78,582	5,487	208,3

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1664	3	450,00	63,049	4,402	159,5
1668	2	475,00	66,552	4,647	176,4
1673	1	400,00	50,440	3,522	133,8
1674	1	450,00	56,745	3,962	150,5
1675	2	430,00	54,223	3,786	143,6
1676	3	430,00	54,223	3,605	137,0
1678	2	450,00	56,745	3,773	143,3
1679	2	450,00	56,745	3,729	141,4
1680	1	420,00	52,962	3,480	132,3
1681	1	480,00	60,528	3,968	150,5
1682	1	420,00	52,962	3,287	125,0
1693	1	480,00	50,438	3,521	133,6
1697	1	500,00	52,540	3,668	139,1
1708	1	600,00	63,048	3,753	142,5
1709	3	648,00	68,092	4,474	169,9

Trnava (Nagyszombat)

Vas — 1 font

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1543	1	2,66	0,735	0,066	100,0
1556	1	2,66	0,719	0,062	93,9
1557	1	2,66	0,719	0,062	93,9
1558	12	2,93	0,793	0,068	103,0
1559	3	2,87	0,739	0,067	101,5
1560	2	3,00	0,773	0,070	106,0
1561	2	3,00	0,773	0,070	106,0
1563	3	3,00	0,773	0,070	106,0
1565	1	3,00	0,773	0,070	106,0
1566	3	3,00	0,773	0,070	106,0
1567	1	3,00	0,773	0,070	106,0
1568	1	3,50	0,902	0,082	124,2
1570	1	2,33	0,600	0,054	81,8
1571	3	3,12	0,804	0,073	110,6
1572	6	3,00	0,773	0,070	106,0
1573	3	3,42	0,881	0,080	121,2
1574	3	3,23	0,832	0,075	113,6
1575	2	3,00	0,773	0,070	106,0
1576	3	2,58	0,665	0,060	90,9
1579	2	3,00	0,773	0,070	106,0
1582	4	2,63	0,663	0,061	92,4
1588	3	2,74	0,691	0,058	87,8
1589	1	3,33	0,839	0,071	107,5
1590	3	3,49	0,880	0,074	112,1
1591	2	3,28	0,827	0,070	106,0
1593	5	3,09	0,779	0,064	96,9
1594	2	3,33	0,839	0,068	103,0
1595	1	3,33	0,839	0,068	103,0
1600	8	5,63	1,419	0,116	175,1
1601	4	6,00	1,513	0,124	187,8
1604	2	7,50	1,891	0,146	221,2
1605	1	7,00	1,765	0,123	186,3

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1606	1	5,00	1,050	0,088	133,3
1607	1	6,00	1,260	0,111	168,1
1608	1	4,00	0,840	0,070	106,0
1609	1	6,00	1,260	0,105	159,0
1612	2	4,00	0,807	0,068	103,0
1614	3	4,00	0,807	0,067	101,5
1617	3	6,50	1,261	0,109	165,1
1621	1	6,50	0,655	0,038	57,5
1630	2	8,00	1,345	0,093	140,9
1631	1	9,00	1,513	0,105	159,0
1632	6	6,00	1,008	0,070	106,0
1638	1	9,00	1,513	0,105	159,0
1640	2	8,00	1,345	0,093	140,9
1644	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1645	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1647	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1649	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1650	2	7,50	1,260	0,088	133,3
1653	1	7,00	1,176	0,082	124,2
1655	1	8,00	1,345	0,093	140,9
1657	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1661	1	7,50	1,260	0,088	133,3
1666	1	7,00	1,176	0,082	124,2
1667	1	6,00	1,008	0,070	106,0
1694	1	8,00	1,008	0,066	100,0
1705	4	10,12	1,276	0,083	125,7
1706	11	11,43	1,441	0,094	142,4
1709	16	10,77	1,356	0,089	134,8
1710	3	11,00	1,387	0,090	136,3

Spiš (Szepes)

Kežmarok (Késmárk) 1506—1580

Levoča (Lőcse) 1581—1705

Zsindelyek — 1000 darab

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1506	1	87,50	25,812	3,081	160,5
1508	2	80,00	23,600	2,817	147,3
1522	3	90,00			
1524	2	102,00			
1547	2	90,00	24,896	2,113	109,8
1553	1	105,00	28,934	2,465	128,1
1567	5	89,32	24,659	2,042	106,3
1568	3	79,15	21,840	1,810	94,2
1569	2	88,00	24,393	2,012	104,8
1570	1	80,00	20,624	1,806	94,0
1573	1	70,00	18,046	1,580	82,2
1575	1	87,50	22,557	1,976	102,6
1577	1	90,00	23,262	2,032	105,8
1578	1	90,00	23,202	1,981	103,1
1580	1	90,00	23,202	1,981	103,1

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1581	31	108,65	27,401	2,391	124,5
1584	14	106,00	26,733	2,333	121,5
1585	16	108,63	27,396	2,391	124,4
1586	6	99,21	25,020	2,183	113,5
1587	10	120,14	30,299	2,644	137,5
1588	5	106,45	26,846	2,343	121,8
1589	8	123,51	31,149	2,718	141,6
1590	6	119,70	30,188	2,634	136,9
1591	15	105,06	26,496	2,312	120,3
1592	13	110,67	27,911	2,320	120,8
1593	10	107,52	27,116	2,254	117,9
1594	7	105,01	26,483	2,201	114,6
1595	9	119,38	30,107	2,502	130,3
1596	7	120,56	30,405	2,527	131,6
1597	16	132,24	33,351	2,772	144,2
1598	11	143,00	34,347	2,997	156,1
1599	15	170,51	50,954	3,574	185,9
1600	18	155,93	47,452	3,230	168,2
1601	13	150,14	34,422	3,110	161,9
1602	24	228,45	52,376	4,469	232,8
1603	12	177,21	40,629	3,467	180,5
1604	9	179,30	41,108	3,508	182,7
1605	8	192,41	44,113	3,475	180,7
1606	11	183,26	42,016	3,227	168,0
1607	6	156,17	35,805	2,820	147,3
1608	7	146,62	33,615	2,582	134,3
1609	4	141,00	32,327	2,483	129,1
1610	12	152,06	30,692	2,677	139,4
1611	7	147,46	29,763	2,473	128,6
1612	5	152,24	30,728	2,553	132,8
1613	5	150,72	30,421	2,527	131,6
1615	8	149,08	30,090	2,500	130,2
1616	6	141,73	26,476	2,377	123,8
1617	10	147,03	27,466	2,301	119,8
1618	4	138,62	25,895	2,167	113,0
1619	8	136,91	23,018	2,009	104,6
1621	10	169,76	10,703	1,494	77,8
1622	6	302,05	19,044	1,773	92,3
1624	11	326,12	41,123	3,828	199,4
1625	7	343,23	43,281	4,029	209,8
1626	5	288,70	36,405	3,389	176,5
1627	6	357,67	45,102	4,199	218,7
1628	12	242,34	33,954	2,845	147,9
1629	3	181,78	25,469	1,970	102,6
1630	8	201,44	28,223	2,183	108,3
1631	4	196,15	27,482	2,093	108,0
1632	1	190,73	26,723	2,035	105,9
1633	10	159,31	22,321	1,670	86,9
1634	8	192,17	26,925	2,014	104,8
1635	11	224,46	31,449	2,352	122,5
1636	17	229,84	32,203	2,409	125,4
1637	7	215,27	30,161	2,230	116,1
1638	5	206,34	28,910	2,106	109,6
1639	3	203,51	28,543	2,059	107,2
1640	5	216,24	30,297	2,207	115,0
1641	2	240,00	33,626	2,415	125,5
1642	13	242,00	33,990	2,441	127,0
1643	5	245,15	34,348	2,398	124,8

Év	Adatok száma	Ár dénárban	Ár ezüstgrammban	Ár aranygrammban	Index aranygramm árához
1644	3	252,05	35,314	2,465	128,1
1645	2	248,00	34,747	2,426	126,0
1646	7	273,07	38,259	2,671	139,0
1647	10	264,52	37,062	2,587	134,4
1648	12	258,54	36,224	2,529	131,7
1649	8	272,43	38,170	2,665	138,5
1650	11	279,58	39,172	2,735	142,1
1653	2	250,00	35,027	2,445	127,3
1655	5	246,01	34,468	2,406	125,3
1656	2	300,00	42,033	2,935	152,6
1659	2	263,00	37,129	2,592	134,8
1660	5	251,35	35,216	2,459	128,1
1663	2	240,00	33,626	2,348	122,2
1664	1	240,00	33,626	2,348	122,2
1666	2	242,00	33,906	2,367	122,9
1676	2	245,00	30,894	2,054	106,9
1705	1	210,00	22,066	1,450	75,5

Trnava (Nagyszombat)

Ácslegény — napi bér

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm bérehez
1532	13	16,00	4,949	0,417	94
1533	6	16,00	4,949	0,408	92
1540	4	18,00	5,220	0,452	102
1541	74	16,00	4,640	0,402	90
1542	18	16,00	4,425	0,402	90
1543	202	16,00	4,425	0,402	90
1544	221	20,00	5,544	0,503	113
1545	45	20,00	5,544	0,503	113
1552	128	20,00	5,526	0,469	106
1553	33	20,00	5,526	0,469	106
1556	44	16,00	4,326	0,375	84
1557	12	16,00	4,326	0,375	84
1558	309	16,00	4,326	0,375	84
1560	54	16,00	4,124	0,375	84
1561	18	16,00	4,124	0,375	84
1562	2	16,00	4,124	0,375	84
1563	9	16,00	4,124	0,375	84
1565	28	16,00	4,124	0,375	84
1566	192	16,00	4,124	0,375	84
1567	12	16,00	4,124	0,375	84
1569	253	16,00	4,124	0,375	84
1570	6	16,00	4,124	0,375	84
1572	103	20,00	5,156	0,469	106
1573	159	20,00	5,156	0,469	106
1574	123	20,00	5,156	0,469	106
1575	276	20,00	5,156	0,469	106
1576	219	20,00	5,156	0,469	106
1577	9	20,00	5,156	0,469	106
1579	83	20,00	5,156	0,469	106
1580	343	20,00	5,156	0,469	106

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm árához
1581	60	20,00	5,044	0,469	106
1582	352	20,00	5,044	0,469	106
1583	175	20,00	5,044	0,469	106
1585	167	25,00	6,305	0,587	132
1588	9	20,00	5,044	0,427	96
1589	116	20,00	5,044	0,427	96
1590	14	20,00	5,044	0,427	96
1591	4	20,00	5,044	0,427	96
1592	314	20,00	5,044	0,427	96
1593	48	20,00	5,044	0,414	93
1594	326	20,00	5,044	0,414	93
1595	93	20,00	5,044	0,114	93
1596	50	20,00	5,044	0,414	93
1597	72	20,00	5,044	0,414	93
1598	35	20,00	5,044	0,414	93
1599	117	20,00	5,044	0,414	93
1600	244	20,00	5,044	0,414	93
1601	62	25,00	6,305	0,517	116
1602	39	25,00	6,305	0,489	110
1603	51	25,00	6,305	0,483	109
1604	17	25,00	6,305	0,489	110
1605	19	30,00	7,566	0,528	119
1606	63	35,00	7,355	0,619	140
1607	41	30,00	6,304	0,556	125
1608	7	35,00	7,355	0,619	139
1609	52	25,00	5,254	0,440	100
1610	16	30,00	6,304	0,512	115
1611	4	30,00	6,055	0,512	115
1612	27	30,00	6,055	0,515	116
1613	118	30,00	6,055	0,515	116
1614	134	30,00	6,055	0,503	113
1615	307	30,00	6,055	0,503	113
1616	156	30,00	6,055	0,503	113
1617	83	30,00	5,820	0,503	113
1618	22	30,00	5,820	0,491	111
1619	127	30,00	5,402	0,491	111
1620	166	30,00	3,783	0,440	100
1621	42	35,00	3,530	0,205	46
1622	74	40,00	4,035	0,234	52
1623	17	32,00	5,380	0,450	102
1624	19	35,00	5,884	0,492	111
1625	18	40,00	6,725	0,469	106
1626	34	33,00	5,548	0,387	87
1627	9	33,00	5,548	0,387	87
1628	39	25,00	4,203	0,293	66
1630	35	25,00	4,203	0,293	66
1632	131	33,00	5,548	0,387	87
1638	15	33,00	5,548	0,387	87
1639	18	35,00	5,884	0,410	92
1640	34	35,00	5,884	0,410	92
1642	91	35,00	5,884	0,410	92
1643	60	35,00	5,884	0,410	92
1645	11	30,00	5,043	0,352	79
1647	54	35,00	5,884	0,410	92
1648	87	35,00	5,884	0,410	92
1649	55	35,00	5,884	0,410	92
1650	134	35,00	5,884	0,410	92
1651	23	35,00	5,884	0,410	92

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm árához
1652	119	38,00	6,388	0,446	101
1653	93	38,00	6,388	0,446	101
1654	47	38,00	6,388	0,446	101
1659	91	35,00	5,884	0,410	92
1660	11	35,00	5,884	0,410	92
1674	64	30,00	4,586	0,293	66
1686	42	30,00	4,586	0,289	65
1687	54	35,00	5,350	0,337	76
1690	103	30,00	4,323	0,289	65
1695	5	30,00	3,783	0,248	56
1696	75	35,00	4,413	0,290	65
1697	3	40,00	5,044	0,331	74
1698	5	35,00	4,413	0,290	65
1699	167	35,00	4,413	0,308	69
1700	25	30,00	3,783	0,264	59
1701	6	30,00	3,783	0,264	59
1703	31	35,00	4,413	0,290	65
1705	9	36,00	4,539	0,298	67
1706	79	30,00	3,783	0,248	56
1707	135	30,00	3,783	0,248	56
1708	19	40,00	5,044	0,331	74
1709	82	35,00	4,413	0,290	65
1710	7	30,00	3,783	0,245	55

Banská Bystrica (Besztercebánya)

Ácslegény — napi bér

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm bérehez
1503	4	10,00	2,950	0,352	118,2
1504	1	12,00	3,540	0,422	141,9
1517	2	12,50	3,687	0,440	147,8
1524	4	12,50			
1526	4	11,00	3,544	0,310	104,0
1527	12	12,50	4,028	0,352	118,2
1533	5	12,50	3,718	0,314	105,5
1534	2	12,50	3,718	0,314	105,5
1536	4	11,00	3,272	0,271	90,9
1538	5	12,00	3,569	0,295	99,2
1539	6	12,00	3,569	0,295	99,2
1540	5	12,00	3,569	0,295	99,2
1541	19	12,50	3,625	0,307	103,3
1542	51	11,00	3,042	0,271	90,9
1543	72	12,00	3,319	0,302	101,3
1544	32	12,00	3,319	0,302	101,3
1545	17	12,00	3,319	0,302	101,3
1546	23	12,00	3,308	0,302	101,3
1547	8	12,00	3,308	0,302	101,3
1549	20	12,50	3,457	0,303	101,9
1551	19	12,00	3,308	0,291	97,8
1552	15	12,00	3,256	0,281	94,5
1553	5	12,50	3,446	0,293	98,5
1554	14	12,50	3,392	0,293	98,5

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygrammbéréhez
1555	16	12,50	3,392	0,293	98,5
1556	103	12,50	3,392	0,293	98,5
1557	22	12,50	3,392	0,293	98,5
1558	6	12,00	3,256	0,281	94,5
1559	3	10,00	2,757	0,234	78,8
1560	3	16,00	4,412	0,375	126,1
1561	7	16,00	4,412	0,375	126,1
1562	9	16,00	4,412	0,375	126,1
1563	14	12,50	3,446	0,293	98,5
1564	5	12,50	3,446	0,293	98,5
1566	27	12,50	3,446	0,293	98,5
1567	11	12,50	3,222	0,293	98,5
1568	33	12,50	3,222	0,293	98,5
1569	25	12,50	3,222	0,293	98,5
1570	16	12,50	3,222	0,293	98,5
1571	13	12,50	3,222	0,282	94,7
1572	18	12,50	3,222	0,282	94,7
1573	51	12,50	3,222	0,282	94,7
1574	36	12,50	3,222	0,282	94,7
1575	13	12,50	3,222	0,284	95,3
1576	8	15,00	3,867	0,341	114,4
1577	65	12,50	3,222	0,284	95,3
1578	91	12,50	3,222	0,284	95,3
1579	30	12,50	3,222	0,284	95,3
1580	16	12,50	3,222	0,275	92,3
1581	5	12,50	3,222	0,274	92,3
1582	54	12,50	3,222	0,275	92,3
1583	39	12,00	3,222	0,275	92,3
1584	48	12,50	3,222	0,275	92,3
1585	62	12,50	3,222	0,275	92,3
1586	71	12,50	3,222	0,275	92,3
1587	22	12,50	3,222	0,275	92,3
1588	18	12,50	3,222	0,275	92,3
1589	37	12,50	3,222	0,275	92,3
1590	73	12,50	3,222	0,275	92,3
1591	17	12,50	3,222	0,267	89,6
1592	41	12,50	3,222	0,267	89,6
1593	36	12,50	3,222	0,267	89,6
1594	50	12,50	3,222	0,267	89,6
1595	28	12,50	3,222	0,267	89,6
1596	16	12,50	3,002	0,267	89,6
1598	11	12,50	3,002	0,262	87,9
1600	55	12,50	3,002	0,262	87,9
1601	14	12,50	3,002	0,262	87,9
1603	21	12,50	3,002	0,242	81,4
1610	16	12,50	2,814	0,227	76,1
1613	6	15,00	3,002	0,251	84,4
1623	13	25,00	1,576	0,293	98,5
1627	4	15,00	2,521	0,211	70,9
1629	31	18,00	3,026	0,253	85,1
1630	133	20,00	3,362	0,281	94,5
1633	6	20,00	2,802	0,216	72,5
1641	55	25,00	3,502	0,265	89,1
1643	17	24,00	3,362	0,254	85,5
1644	183	24,00	3,362	0,234	78,8
1645	44	24,00	3,362	0,234	78,8
1646	59	24,00	3,362	0,234	78,8
1647	16	24,00	3,362	0,234	78,8

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1648	89	27,00	3,782	0,264	88,6
1649	19	24,00	3,362	0,234	78,8
1650	22	24,00	3,362	0,234	78,8
1651	31	27,00	3,782	0,264	88,6
1652	56	27,00	3,782	0,264	88,6
1653	13	27,00	3,782	0,264	88,6
1654	29	27,00	3,782	0,264	88,6
1655	31	27,00	3,782	0,264	88,6
1656	133	27,00	3,782	0,264	88,6
1657	316	30,00	4,203	0,293	98,5
1658	245	20,00	4,203	0,293	98,5
1660	58	27,00	3,782	0,264	88,6
1661	35	30,00	4,203	0,293	98,5
1662	53	27,00	3,782	0,264	88,6
1663	19	27,00	3,782	0,264	88,6
1664	27	27,00	3,782	0,264	88,6
1665	221	27,00	3,782	0,264	88,6
1666	56	27,00	3,782	0,264	88,6
1670	18	27,00	3,453	0,240	80,6
1671	121	27,00	3,453	0,240	80,6
1672	77	27,00	3,453	0,240	80,6
1673	46	30,00	3,837	0,266	89,5
1674	50	27,00	3,452	0,240	80,6
1675	18	27,00	3,453	0,240	80,6
1676	113	30,00	3,837	0,266	89,5
1678	65	30,00	3,837	0,266	89,5
1679	99	27,00	3,453	0,220	73,9
1680	43	30,00	3,837	0,244	82,1
1681	51	30,00	3,837	0,244	82,1
1682	137	27,00	3,453	0,211	70,9
1683	92	27,00	3,453	0,211	70,9
1684	47	27,00	3,453	0,211	70,9
1686	103	27,00	3,453	0,211	70,9
1687	66	30,00	3,837	0,251	84,4
1688	84	30,00	3,837	0,251	84,4
1689	29	30,00	3,837	0,251	84,4
1690	76	27,00	3,242	0,226	75,9
1691	71	30,00	3,602	0,251	84,4
1694	122	30,00	3,602	0,220	73,9
1695	59	27,00	2,837	0,186	62,5
1696	32	30,00	3,152	0,207	69,5
1697	18	30,00	3,152	0,207	69,5
1698	58	30,00	3,152	0,207	69,5
1699	94	30,00	3,152	0,207	69,5
1700	119	30,00	3,152	0,207	69,5
1701	50	30,00	3,152	0,207	69,5
1702	26	33,00	3,467	0,227	76,4
1703	54	30,00	3,152	0,207	69,5
1704	38	30,00	3,152	0,207	69,5
1705	66	30,00	3,152	0,207	69,5
1706	91	33,00	3,467	0,227	76,4
1708	57	30,00	3,152	0,207	69,5
1709	31	30,00	3,152	0,207	69,5
1710	55	30,00	3,152	0,207	69,5

Trnava (Nagyszombat)

Napszámos — napi bér

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1532	3	8,00	2,474	0,208	108
1533	1	10,00	2,974	0,253	132
1541	2	7,50	2,175	0,176	91
1543	1	8,00	2,212	0,201	104
1544	4	8,00	2,217	0,201	104
1552	16	8,00	2,210	0,187	97
1556	18	10,00	2,704	0,234	121
1557	4	10,00	2,704	0,234	121
1558	5	8,00	2,163	0,187	97
1565	4	8,00	2,062	0,187	97
1573	10	10,00	2,578	0,234	121
1574	7	10,00	2,578	0,234	121
1575	9	8,00	2,062	0,187	97
1576	23	10,00	2,578	0,234	121
1577	6	10,00	2,578	0,234	121
1578	3	10,00	2,578	0,234	121
1581	2	8,00	2,017	0,187	97
1582	14	10,00	2,522	0,234	121
1583	62	10,00	2,522	0,234	121
1587	113	12,00	3,026	0,256	132
1592	6	10,00	2,522	0,213	110
1593	1	10,00	2,522	0,213	110
1599	5	10,00	2,522	0,207	107
1600	8	10,00	2,522	0,207	107
1601	9	14,00	3,530	0,290	151
1602	6	12,00	3,026	0,234	121
1603	25	14,00	3,530	0,270	141
1604	49	12,00	3,026	0,234	121
1605	16	12,00	3,026	0,211	110
1608	11	12,00	2,521	0,211	110
1609	6	12,00	2,521	0,211	110
1610	13	10,00	2,101	0,170	88
1611	20	12,00	2,422	0,205	106
1612	17	15,00	3,027	0,257	133
1615	64	15,00	3,027	0,251	130
1616	12	12,00	2,422	0,201	104
1617	53	15,00	2,910	0,251	130
1618	26	14,00	2,716	0,229	119
1619	4	15,00	2,702	0,254	131
1620	24	16,00	2,017	0,234	121
1621	8	20,00	2,017	0,117	60
1622	82	18,00	1,815	0,105	54
1625	3	12,00	2,017	0,140	72
1627	1	10,00	1,681	0,117	60
1630	5	10,00	1,681	0,117	60
1632	1	10,00	1,681	0,117	60
1643	6	20,00	3,362	0,234	121
1653	2	20,00	3,362	0,234	121
1657	2	20,00	3,362	0,234	121
1659	132	25,00	4,203	0,293	152
1660	6	20,00	3,362	0,234	121
1665	73	20,00	3,362	0,234	121
1667	151	20,00	3,362	0,234	121
1674	14	20,00	3,057	0,195	101

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1682	1	20,00	3,057	0,192	100
1686	12	20,00	3,057	0,192	100
1687	1	20,00	3,057	0,192	100
1698	20	20,00	2,522	0,165	85
1705	23	20,00	2,522	0,165	85
1709	5	20,00	2,522	0,165	85

Spiš (Szepes)
Kežmarok (Késmárk) 1501—1560
Levoča (Lőcse) 1561—1709

Napszámos — napi bér

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1501	26	5,00	1,475	0,176	99,4
1502	14	4,00	1,180	0,141	79,6
1504	42	5,00	1,475	0,176	99,4
1506	13	6,00	1,770	0,211	119,3
1508	17	5,00	1,475	0,176	99,4
1509	19	6,00	1,770	0,211	119,3
1511	4	6,00	1,770	0,211	119,3
1512	11	6,00	1,770	0,211	119,3
1513	29	6,00	1,770	0,211	119,3
1514	17	6,00	1,770	0,211	119,3
1515	14	6,00	1,770	0,211	119,3
1523	8	7,00			
1527	6	6,00	1,933	0,169	95,4
1531	18	6,00	1,856	0,158	89,7
1539	5	7,00	2,030	0,176	99,4
1540	9	6,00	1,740	0,151	85,2
1541	8	8,00	2,320	0,201	113,6
1542	7	8,00	2,213	0,201	113,6
1543	4	7,00	1,952	0,176	99,4
1552	6	8,00	2,126	0,201	113,6
1564	112	8,00	2,217	0,183	103,3
1568	36	9,00	2,494	0,205	116,2
1569	51	9,00	2,494	0,205	116,2
1571	139	9,00	2,320	0,203	114,8
1572	106	9,00	2,320	0,203	114,8
1579	10	8,00	2,062	0,176	99,4
1580	53	9,00	2,320	0,198	111,9
1581	11	9,00	2,269	0,198	111,9
1584	49	9,00	2,269	0,198	111,9
1585	37	9,00	2,269	0,198	111,9
1586	14	9,00	2,269	0,198	111,9
1587	26	9,00	2,269	0,198	111,9
1588	9	9,00	2,269	0,198	111,9
1589	12	9,00	2,269	0,198	111,9
1590	32	9,00	2,269	0,198	111,9
1591	7	9,00	2,269	0,198	111,9
1592	8	8,00	2,017	0,167	94,7
1593	19	9,00	2,269	0,188	106,0

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1594	22	9,00	2,269	0,188	106,0
1595	13	9,00	2,269	0,188	106,0
1596	10	10,00	2,522	0,209	118,4
1597	16	10,00	2,522	0,209	118,4
1598	31	10,00	2,402	0,209	118,4
1599	104	12,00	2,882	0,251	142,0
1600	142	14,00	3,362	0,290	163,8
1601	44	12,00	2,751	0,248	140,4
1602	43	14,00	3,209	0,274	154,7
1603	29	15,00	3,439	0,293	165,8
1604	64	14,00	3,209	0,274	154,7
1605	72	14,00	2,942	0,252	142,8
1606	77	12,00	2,522	0,211	119,3
1607	42	12,00	2,522	0,216	122,4
1608	20	15,00	3,152	0,264	149,2
1609	28	12,00	2,522	0,211	119,3
1610	14	12,00	2,422	0,211	119,3
1611	19	12,00	2,442	0,201	113,6
1612	31	12,00	2,442	0,201	113,6
1613	15	12,00	2,442	0,201	113,6
1614	28	12,00	2,442	0,201	113,6
1615	23	12,00	2,442	0,201	113,6
1616	35	12,00	2,241	0,201	113,6
1617	16	12,00	2,241	0,187	106,1
1618	15	12,00	2,241	0,187	106,1
1621	20	12,00	0,756	0,105	59,6
1622	43	15,00	0,945	0,088	49,4
1624	71	20,00	2,522	0,234	132,6
1625	116	24,00	3,026	0,281	163,0
1626	22	20,00	2,522	0,234	132,6
1627	19	20,00	2,522	0,234	132,6
1628	41	15,00	2,101	0,176	99,4
1629	17	15,00	2,101	0,162	91,8
1630	15	15,00	2,101	0,162	91,8
1631	5	15,00	2,101	0,160	90,4
1632	12	15,00	2,101	0,160	90,4
1633	16	15,00	2,101	0,157	88,8
1634	25	15,00	2,101	0,157	88,8
1635	63	15,00	2,101	0,157	88,8
1636	20	15,00	2,101	0,157	88,8
1637	49	18,00	2,522	0,186	105,3
1638	23	15,00	2,101	0,153	86,4
1639	8	18,00	2,522	0,182	102,8
1640	27	18,00	2,522	0,183	103,7
1641	11	18,00	2,522	0,181	102,3
1642	21	18,00	2,522	0,181	102,3
1643	4	18,00	2,522	0,176	99,4
1644	14	18,00	2,522	0,176	99,4
1646	16	18,00	2,522	0,176	99,4
1647	32	18,00	2,522	0,176	99,4
1648	7	18,00	2,522	0,176	99,4
1649	26	18,00	2,522	0,176	99,4
1650	39	18,00	2,522	0,176	99,4
1652	18	18,00	2,522	0,176	99,4
1653	14	24,00	3,362	0,234	132,6
1654	53	24,00	3,362	0,234	132,6
1655	18	18,00	2,522	0,176	99,4
1656	22	24,00	3,362	0,234	132,6

Év	Adatok száma	Bér dénárban	Bér ezüstgrammban	Bér aranygrammban	Index aranygramm béréhez
1657	51	18,00	2,522	0,176	99,4
1659	27	18,00	2,522	0,176	99,4
1662	10	24,00	3,362	0,234	132,6
1664	21	24,00	3,362	0,234	132,6
1665	17	24,00	3,362	0,234	132,6
1667	14	24,00	3,362	0,234	132,6
1668	6	24,00	3,362	0,234	132,6
1670	15	24,00	3,026	0,194	109,8
1671	26	24,00	3,026	0,194	109,8
1672	6	24,00	3,026	0,194	109,8
1673	28	24,00	3,026	0,211	119,3
1675	7	24,00	3,026	0,211	119,3
1676	11	24,00	3,026	0,201	113,6
1677	3	24,00	3,026	0,201	113,6
1681	13	24,00	3,026	0,198	112,0
1682	29	24,00	3,026	0,187	106,1
1683	6	24,00	3,026	0,187	106,1
1686	11	24,00	3,026	0,187	106,1
1687	7	24,00	3,026	0,201	113,6
1693	24	24,00	2,522	0,176	99,4
1697	13	24,00	2,522	0,176	99,4
1704	14	24,00	2,522	0,169	95,4
1709	8	24,00	2,522	0,165	93,6

Következtetések

Ez a rész a statisztikai táblázatokat kommentálja, és pedig az áruk nominális árának a változásai alapján.

Amint ismeretes, fejlődésük folyamán leginkább a gabonaárak vannak kitéve a fluktuációnak, ezért szükségesnek tartottuk, hogy a búza árának a fejlődését mindhárom piacon feljegyezzük.

Trnavában az ottani XVI. századbéli gyéren fennmaradt adatokból is kiviláglik, hogy az árak abban az időszakban rohamosan emelkedtek. A terméketlen években, így pl. 1551-ben¹² a búza ára háromszorosára szökken. A Szepességben, ahonnan teljesebb adatsorozatunk van, a XVI. század első két évtizedét az alacsony árak korszakának nevezhetjük. 1521 után a búza ára kb. 100%-kal emelkedik. Ezt az infláción kívül az 1523-i rossz terméssel is magyarázhatjuk.¹³ 1541 után az ár megállapodik a magasabb szinten. Banská Bystricán a szepességihez hasonló trend figyelhető meg. A törökök rajtaütései és a Zvolentől (Zólyom) délre fekvő megyék elfoglalása — amelyek a bányavárosok élelmiszerellátói voltak — nagymértékben befolyásolják az árfejlődést, 1535-ben a Fugger-alkalmazott ezt a tényt említi a drágaság okozójaként.¹⁴ Az itteni réztermelő vállalat, hogy az alkalmazottak elégedetlenségének elejét vegye, ebben az évben saját költségére vállalta ellátásukat. Ez azután a városi polgárok tiltakozását váltotta ki.¹⁵ Az, hogy a réztermelő vállalat gondoskodik a válságos években alkalmazottjai élel-

¹² Hain Gáspár Lőcei Krónikája, Lőce 1910—1913, 98.

¹³ Uo. 24—25.

¹⁴ E. Jurkovich: Besztercebánya története, XIV. fejj., 24 (a kézirat a Banská Bystrica-i Járási Levéltárban).

¹⁵ Uo.

miszerellátásáról, mégpedig a későbbi években is, azt eredményezte, hogy Banská Bystricán a búza ára 1520 után átlagosan csupán 50⁰/₀-kal emelkedett. Banská Bystricán a XVI. század első felében — kivéve az 1545—47-es éveket, amikor a termést tönkretették a sáskák, — az élelmezést és az árszínvonalat ritkán érintette természeti csapás.¹⁶

A XVI. század második felében az európai trenddel összhangban a kutatott piacokon mindenütt a gabona árának intenzív emelkedése figyelhető meg. Trnavában 1559-ben a búzáért átlag kétszer annyit fizetnek, mint az 1550 körüli időszakban. A nemesfémek értékének csökkenésén kívül ez a körülmény a helyi viszonyokkal is magyarázható, így a háborúval, a járvánnyal.¹⁷ Az emelkedett árszint állandó tünet, és csak a következő évek rendkívüli jó termése eredményeképp közelíti meg a búza ára a XVI. század első felében volt árakat. Így pl. 1563-ban a jó termés következtében a katonaság számára is volt elegendő élelem.¹⁸ Az árak emelkedését részben a gabona kivitele is okozta. Hain krónikája szerint 1568-ban Levocán a gabona ára azért volt alacsony, mert abban az évben betiltották a gabona kivitelét.¹⁹ Lengyelországba még a gyengén termő Közép-Szlovákiából is szállítanak ki gabonát, amint ez Banská Bystrica 1579-i panaszából kitűnik.²⁰ Az áremelkedés általános trendje fokozódik a terméketlenség éveiben, a legnagyobb intenzitást valószínűleg a nyolcvanas évek közepén érte el, amikor a marhájárvány itt kitört.²¹ Takarmány híján az állatállomány nagymértékben csökkent, főleg keleten, ahol a hivatalok véleménye szerint alig maradt meg az igavonó szarvasmarha-állomány fele.²²

Az említett körülmény kedvezőtlenül hatott a következő években a mezőgazdasági termelés fejlődésére. A tizenöt éves háború kitörése szemmel láthatóan hozzájárult a termelés további korlátozásához; ugyanakkor azonban fokozódott a gabona iránt az érdeklődés. A császári hadsereg 1600-ban csupán Felső-Magyarországon 50—60 000 kassai köböl gabonát fogyasztott.²³ 1598-ban nagyméretű marhavész ütött ki, s ez az egymás után következő terméketlen évekkel együtt azt eredményezte, hogy Magyarország 1600-ban — az országgyűlés megállapítása szerint — gabonabehozatalra szorult.²⁴ Ennek a helyzetnek természetes következménye az árak emelkedése. A XVI. és XVII. század folyamán épp a tizenöt éves háború idején érték el a gabonafélék reális értékben a legmagasabb árakat.²⁵

A háború után a gabonaárak jelentős mértékben csökkennek, majd 1619 után az infláció és rossz termés miatt újból gyorsan emelkednek. 1626 után a helyzet normalizálódik, és a további fejlődés során az árak fluktuációja mindenekelőtt az időjárás befolyását tükrözi. A század közepétől általában az árcsökkenés tendenciája mutatkozik. 1660 után az árfejlődést nagymértékben befolyásolja a politikai-katonai helyzet, s belőle adódik a rövid ideig tartó, hirtelen áremelkedési tendencia.

Amint azt a statisztikai táblázatok egybevetése igazolja, a búza árát illetően minden helységben azonosság mutatkozik. Különbség csupán az áremelkedés,

¹⁶ Uo. XV. fej., 12.

¹⁷ Magyar Országgyűlési Emlékek, Kiadt. Fraknói V. Budapest, 1874, III., 525.

¹⁸ Uo. IV., 546.

¹⁹ Hain: i. m. 114.

²⁰ Banská Bystrica város levéltára, fasc. 314, no 80.

²¹ M. Bel: i. m. 46.

²² Országos Levéltár, Budapest, E — Minutae 1585, f. 80.

²³ Uo. — Minutae 1600, f. 459.

²⁴ Hain: i. m. 129.

²⁵ Magyar Országgyűlési Emlékek, IX., 408—409.

és környéke részére, éspedig fontját 3 krajcárért.³² Az ottani konkurrencia és a külföldi szállítók kirekesztése, de elsősorban az ideiglenes békeállapot létrejötte az árszintben is megmutatkozott. 1683-ig Trnavában a hús fontjának ára nem haladja meg a 4 dénárt.

Ezután nagyfokú áremelkedés áll be. A török uralom felszámolása után a Magyar Alföldön a szarvasmarha-tenyésztés súlyos nehézségekkel jár. Az 1688-i mandátum³³ a társaságok spekuláns tevékenységét igyekszik gátolni. Pozsony megye úgy véli, hogy a magas ár a szarvasmarha objektív hiányának, valamint az adóigazgatóság gyakorlatának a következménye. A paraszt a szarvasmarhákra kirótt magas adó miatt marhaállományát a legszükségesebb mennyiségre csökkenti.³⁴ A húсарак 1697 után kezdenek csökkenni, mégpedig a jó takarmánytermés, továbbá a nemrég felszabadított területek bizonyos mértékű gazdasági fellendülése eredményeként.

Ami a *bor* árát illeti, itt a városi kocsmák kiskereskedelmi áráról van szó, tehát tekintettel a kimérés regálé jogára — melynek birtokosai a városok voltak —, a figyelemmel kísért árak monopoljellegét nem lehet elvitatni. Az Alsó-Zemplénben termelt borról van szó, tehát tipikus magyar exportáruról.

A borárak fejlődését állandó emelkedés jellemzi. A XVI. század első felében ez az aránylag nagy intenzitású áremelkedés folyamatosságával tűnik ki, s 1550 körül a bor ára az 1520 előtti átlagos áraknak majdnem a kétszeresére szökik. Az 1551—1570 közötti években a bor ára kb. 30%-kal és 1570 után további 20—25%-kal emelkedik. 1580 után bizonyos árcsökkenés figyelhető meg, ez azonban valószínűleg azzal magyarázható, hogy ekkor már Levoča város számadásait vesszük figyelembe, s ott a bor ára már 1580 előtt is alacsonyabb lehetett, mint Spišská Nová Vesben. Levočán 1593-ig viszonylag stabil a bor árszintje. A háború és következményei később az árak emelkedését idézték elő, és a XVII. század első éveiben a bor ára kb. 400%-kal magasabb, mint 1520 előtt volt. 1610 után átlag 25%-kal emelkedik. 1620 után nagyon érezhető az áremelkedés, átlagosan 100%-os. 1630 után rövid ideig tartó árcsökkenés áll be, 1635-ben azonban újból kb. 25%-kal emelkedik, s ez az átlagos áremelkedés figyelhető meg egészen a XVII. század második felének a kezdetéig tartó időszakban. Ez a stabilitás a termelés fokozódását jelenti, ugyanis a bor exportálásában is bizonyos fellendülés mutatkozik.³⁵

Árcsökkenésre a 60-as évek közepén kerül sor, 1679-ben viszont az emelkedés állandó irányzatát figyelhetjük meg, mely a kilencvenes években éri el csúcspontját. A jelenség okaiként a következőket említhetjük: a termőterület részleges elpusztulása a háború során, rossz termés, megnövekedett kereslet a katonaság részéről és az adópolitika. A XVII. század végén a bor nominális ára a XVI. század közepe táján volt átlagos boráraknak több mint hatszorosa.

A *tüzelőfa* ára Banská Bystricán a XVI. század első felében átlagosan 100%-kal emelkedik. Az ötvenes években az áremelkedés 60%-ot ér el. A következő években ennek az árunak az ára észrevehetően csökken. A nyolcvanas években további áremelkedésre kerül sor, s ez főleg az 1600-as év körül fokozódik. A XVII.

³² Takáts S.: Marhakereskedésünk a keleti kompánia kezében, Magyar Gazdaságtörténeti Szemle VII, 1900, 479.

³³ Országos Levéltár, Budapest, E — Benignae resolutiones 1688, f. 94.

³⁴ Állami Levéltár, Bratislava — acta congregationalia, 1695, fasc. 10, no. 2.

³⁵ Takáts S.: Borkivitelünk Lengyelországba 1637—1641, Magyar Gazdaságtörténeti Szemle V. 1898, 113—116.

század elején a fa ára kb. az 1550 előtti átlag négyszerese. Egy kis csökkenés 1610 után 1619-ig megszakítja a rohamos áremelkedést. Majd 1633-ban rövidebb időszakra csökkennek az árak. 1641-től újból áremelkedés figyelhető meg, egészen a hatvanas évekig, mely átlagosan kb. 25⁰/₀-os. A hetvenes években a tüzelőfa ára kb. 20⁰/₀-kal csökken. A XVII. század utolsó két évtizedében az árak újból rohamosan emelkednek, és az 1550 előtti időszak átlagának kb. hatszorosát érik el. A búza árának a fejlődésével az analógia nyilvánvaló.

A *szepesi vastag posztó* ára már a XVI. század harmincas éveiben az emelkedés irányzatát mutatja, mégpedig annak ellenére, hogy ennek az árunak az árát mindig limitálták, így 1525-ben 7 dénárra 1 könyököt.³⁶ A hatvanas években újból áremelkedés következik be, ez azután tartós, úgyhogy 1600 után ennek az árunak az ára kb. 100⁰/₀-kal magasabb, mint a XVI. század közepe táján. Rendkívül gyors áremelkedés figyelhető meg a XVII. század huszas éveiben, 1627-ben pl. a posztó ára ötszörösére szökken. A következő években hirtelen árcsökkenés megy végbe, és a harmincas években az ár megállapodik azon a szinten, amely a XVI. század közepe táján volt árának kb. a háromszorosa. Világosan megnyilvánul a megye 1627-beli limitálásának a hatása.³⁷ Igaz ugyan, hogy az egy könyökért megállapított 27 dénáros árat a piacon nemegyszer el sem érik. A XVII. század közepétől újból az áremelkedés tendenciája mutatkozik, ezt azonban később a megyék által megszabott limit fékezi (1668-ban 1 könyök 27 dénár, 1688-ban 24—27 dénár a minőség szerint).³⁸

A *morva posztó* árának fejlődéséről a szepesi városokban, sajnos, a XVI. századból s a XVII. század utolsó harmadából nagyon kevés adatunk maradt fenn. A XVI. század első felében ennek az árunak az árát legfeljebb 20⁰/₀-kal emelheték. A XVI. század második felében, amikor más áruk ára rohamosan emelkedik, ez a posztó alig drágul, csupán 1598 után figyelhető meg árának intenzív emelkedése. A XVII. század elején ára 60⁰/₀-kal magasabb, mint a XVI. század közepén. A XVII. század huszas éveiben kb. 100⁰/₀-os az áremelkedés, és 1629 után az árcsökkenés jelentéktelen. E posztónak az 1630 körül képzett ára néhány évtizeden át tartja magát.

Banská Bystricán a morva posztó árának fejlődése más képet mutat. Ára itt nagyobb mértékben emelkedik, főképp a XVI. század huszas éveiben és a XVII. század elején. 1620 után rövid időre a XVI. század közepén volt ár négy és félszeresére emelkedik. Érezhető árcsökkenés 1623-ban következik be, majd egészen 1675-ig, amíg az adatok rendelkezésünkre állnak, nagyon gyakori az árváltozás.

A morva posztó árának Banská Bystricán és a Szepességben megfigyelhető ellentétes irányzatú fejlődése ellenére az átlag csaknem azonos.

A szepesi városokban figyelemmel kísérjük a közeli környéken kitermelt vas árának a fejlődését, Trnaván pedig ennek az árunak mint osztrák behozatalnak az árát fogjuk vizsgálni. A Szepességben a vas ára már a XVI. század harmincas éveiben emelkedik, mégpedig 40⁰/₀-kal. Rövid ideig tartó árcsökkenés után a vas ára a XVI. század második felében intenzíven emelkedik. 1580 körül 50⁰/₀-kal magasabb az ára, mint a század derekán. A XVI. század végén rohamosan emelkedik, úgyhogy a XVII. század elején kb. 100⁰/₀-kal magasabb, mint a XVI. szá-

³⁶ Weber S.: Árak a Szepességben, Történeti Tár, 1894, 730. — Hain. i. m. 30.

³⁷ Levoča város levéltára, IX/6.

³⁸ Állami Levéltár, Levoča — Protocollum congregationum Comitatus Scepusiensis 15—16. IV. 1668.

zad közepén, és a XVII. század huszas éveiben 150⁰/₀-kal magasabb, mint a XVII. század elején. 1629-ben a vas ára kb. 20⁰/₀-kal csökken, ez kétségtelenül a megye limitálásának az eredménye 1627-ből, akkor ugyanis ennek az árunak az árát 400 dénárban állapították meg mázsánként. Ezt az árat a következő években úgyszólván teljes mértékben respektálták, mégpedig egészen 1652-ig; ekkor áremelkedés áll be, ami a hatvanas években éri el tetőpontját. A XVII. század végén a vas ára ismét emelkedik, mégpedig kb. 20⁰/₀-kal.

Trnavában a vas árának a fejlődése a következő képet mutatja: az áremelkedési irányzat a XVI. század közepe táján kezdődik, és a kilencvenes évekig az emelkedés nem mutat erős intenzitást. A XVI. század végén az emelkedés irama fokozódik, és a XVII. század elején itt a vas ára csaknem 50⁰/₀-kal magasabb, mint a XVI. század közepén. Az áremelkedés a XVII. század huszas éveiben folytatódik, és a harmincas években a vas ára kb. 200⁰/₀-kal magasabb, mint a XVI. század derekán. A XVII. század közepén jelentéktelen árcsökkenés irányzata mutatkozik, de 1700 körül a vas ára már újból emelkedik. Annak ellenére, hogy a vas különböző helyekről származik, árának fejlődése a Szepességben és Nagyszombatban azonos folyamatú. Ez azt bizonyítja, hogy az árfejlődést meghatározó tényezők több ország számára azonosak.

A szepesi városokban a fatermékek, valamint építőanyagok árfejlődését a *zsidely* árának a fejlődése reprezentálja. A XVI. század hetvenes éveinek közepéig ennek az árunak az árszintje viszonylag stabil. Azután indul emelkedésnek, eleinte 10⁰/₀-kal. Az áremelkedés intenzitása 1600 körül fokozódik, akkor már csaknem 100⁰/₀-kal magasabb a zsidely ára, mint a XVI. század közepén. 1607 után kb. 25⁰/₀-os árcsökkenés áll be. A XVII. század huszas éveiben hirtelen áremelkedés mutatkozik, ekkor a zsidely úgyszólván 200⁰/₀-kal drágább, mint a XVI. század közepén. 1608 után árcsökkenés következik, mégpedig kb. 25⁰/₀-os, ez a megye 1627-beli limitálásának is köszönhető. Az áremelkedés irányzata ezután nem feltűnő ugyan, de megfigyelhető egészen a XVII. század hatvanas éveig. Ekkor ez az áru kb. 30⁰/₀-kal drágább, mint 1630 körül. A XVII. század utolsó harmadában ennek az árunak az ára csökken.

A bérek

Trnavában a XVI. század első felében az *ácssegédeknek* a napibérük 16 dénár. A XVI. század közepén ideiglenesen 20 dénárra történt felemelése után 1555 körül ez a bér az eredeti szintre csökken. A hetvenes években újból 20 dénárra emelkedik. 1610 után további 5 dénárral emelkedik, majd 1610 után megállapodik a 30 dénáros szinten. 1621-ben nagymértékű ingadozás figyelhető meg, s a XVII. század hatvanas éveig átlagosan jelentéktelen mértékben emelkedik. Ekkor csökkenő irányzatot vesz fel, ez azonban nem erős intenzitású. A XVI. század közepéhez viszonyítva az ácssegéd napibére a XVII. század végén kb. 90⁰/₀-kal magasabb.

Banská Bystricán az ácssegéd napibérében kisebb kilengésektől eltekintve a XVII. század második évtizedéig viszonylagos stabilitás áll fenn. Ezután a napibér 20⁰/₀-kal emelkedik, majd 1640 után tovább emelkedik, s ez így folytatódik a XVII. század második felében is. Az emelkedés 140⁰/₀-os, tehát nagyobb fokú, mint Trnavában. Ennek ellenére ebben a városban átlagosan alacsonyabb béreket fizettek az ácssegédeknek, mint Trnavában. Nyilvánvaló e bér szintjének a szélesebb területen való egységesítésére törekvő irányzat.

A napszámot nem szabályozták a céhek, és ezért fejlődése a reális gazdasági-szociális helyzetet tükrözi. A szepesi városokban a XVI. század elején a napszám általában 4—6 dénár volt. Egységes bér nem létezett. 1520 után a 6 dénáros napszám válik szokásossá, 1530 után pedig 7 dénáros napszámmal is találkozunk. A XVI. század derekán ez a bér tovább emelkedik, és 1568 után többnyire 9 dénárt fizetnek napszámként, mégpedig egészen 1592-ig, ekkor tovább emelkedik. 1600 körül az emelkedés irama gyorsul, s az 1603—1608-as években 15 dénárt fizetnek napszámként. 1609-ben ez a bér 12 dénárra csökken. A XVII. század húszas éveiben hirtelenül emelkedik, mégpedig 25 dénárra. A megye 1627-beli limitálását — mely a napszámot 15 dénárban állapította meg — csak rövid ideig respektálták. Már 1639-ben újból 20%-kal emelkedik a napszám, 1662 után egészen a XVII. század végéig 24 dénárt fizetnek a napszámásoknak. Trnavában a XVI. század első felében magasabb a napszám, mint a szepesi városokban (8—10 dénár, csupán egyszer 7 dénár). A XVI. század második felében ez a bér többnyire 10 dénár. A XVII. század első éveiben 20, majd 40%-kal emelkedik, s 1612 után többnyire 15 dénár. A XVII. század húszas éveiben rövid ideig tartó emelkedés után 12, sőt 10 dénárra csökken. 1643-ban a napszámoknak már az említett napszám dupláját, tehát 20 dénárt fizetnek, s ez a díjazás megmarad egészen a XVII. század végéig.

A képzettség nélküli munkások bérének a fejlődését ebben a korszakban ugyancsak a szélesebb területen való szintkiegyenlítésre irányuló törekvés jellemzi. A XVII. század második felében a Szepességben és Trnaván azonos reális értékű napszámot fizetnek.

*

A statisztikai táblázatok megmutatják, hogy a hosszú időtartamú árfejlődés jellemző vonásai a XVI. században és a XVII. század elején az emelkedés fázisában a mi területünkön ugyanazok, amelyeket Stanislaw Hoszowski egész Közép-Európára vonatkozóan feltételez;³⁹ eszerint a mezőgazdasági termékek és nyersanyagok árai gyorsabb tempóban emelkednek, mint más termékek, és a nyersanyagok árai gyorsabb tempóban emelkednek, mint már termékek árai. Az alapvető fejlődési irányzatok azonossága nálunk és más országokban lényegében a XVII. században is kimutatható.

A különféle termékek és árak csoportjai árszintjében új viszony alakul ki. Az árfejlődés hosszú időtartami átlagot tekintve lényegében a termelési költségek fejlődését fejezi ki, s ennek hatása nem maradhatott el a gazdasági életre, valamint az egyes társadalmi osztályok és csoportok egymás közti viszonyának alakulására.

³⁹ S. Hoszowski: *Revolucja cen w srodkowej Europie w XVI. i XII. w.*, *Kwartalnik Historyczna* 1961, 305.